

SIECI NIELINIOWE

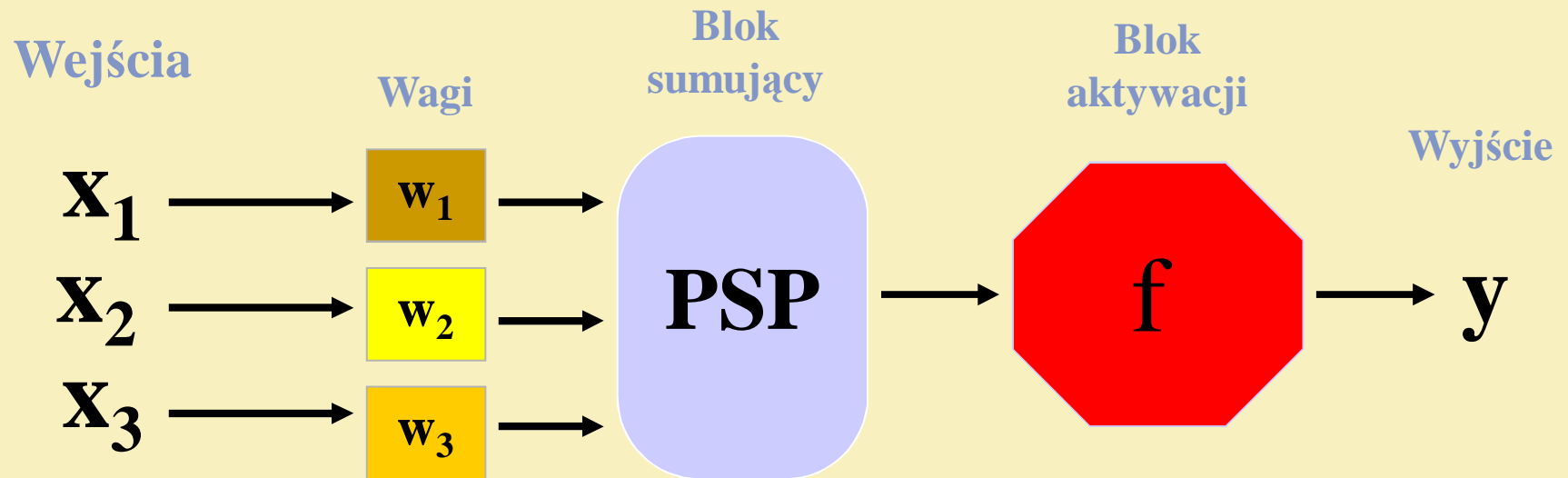
ALGORYTM WSTECZNEJ PROPAGACJI BŁĘDÓW

BP **BACKPROPAGATION**

Joanna Grabska- Chrząstowska

Wykłady w dużej mierze przygotowane w oparciu o materiały i pomysły
PROF. RYSZARDA TADEUSIEWICZA

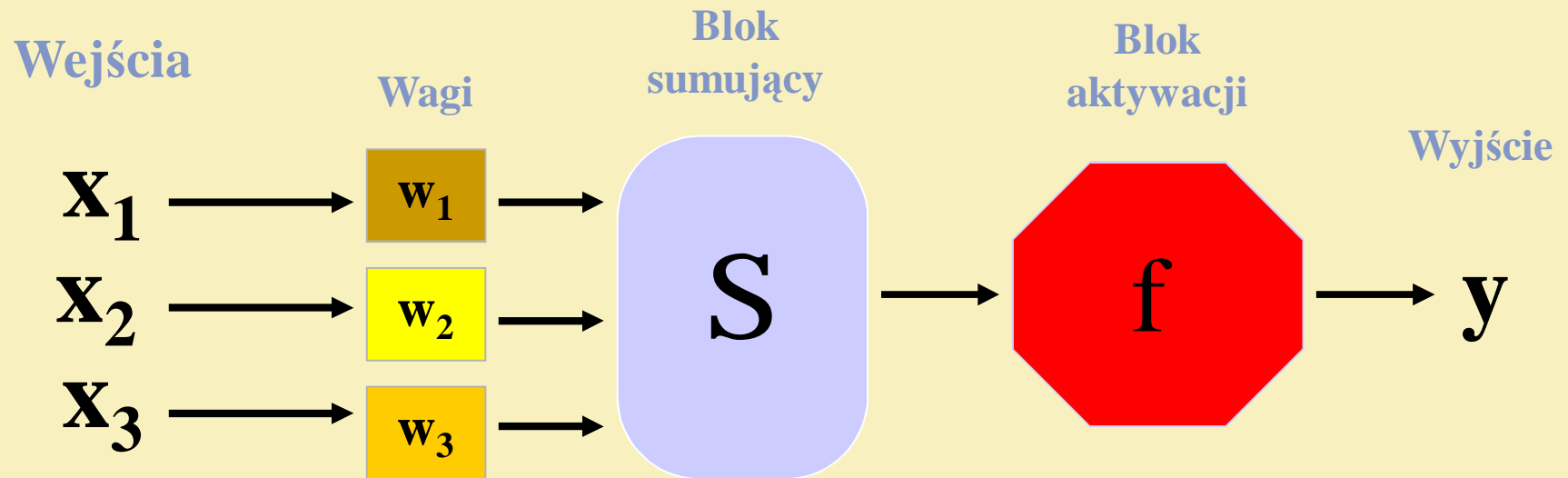
DEFINICJA NEURONU

$$y = f (PSP(x_i, w_i))$$

PSP -Post Synaptic Potential function

DEFINICJA NEURONU

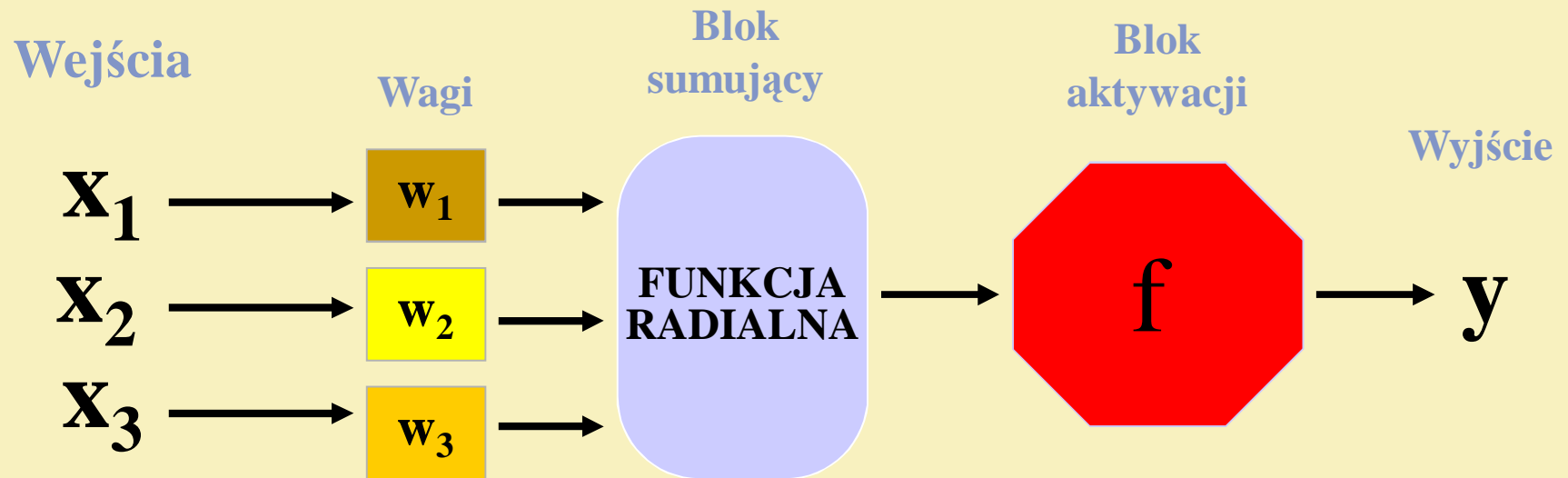

PSP - funkcja **liniowa** (iloczyn skalarny))

$$y = f (S (x_i * w_i))$$

Liniowa funkcja PSP wyznacza ważoną sumę wszystkich wartości wejściowych. Ta suma następnie zostaje zmodyfikowana w taki sposób, że odejmuje się od niej wartość progową. W terminologii wektorowej można powiedzieć, że rozważana funkcja PSP jest to iloczyn skalarny wektora wag i wektora wejściowego - minus wartość progu. Neurony z liniową funkcją PSP generują liniowe funkcje dyskryminacyjne. Oznacza to, że identyczne wartości sygnału wyjściowego otrzymuje się dla sygnałów wejściowych znajdujących się po tej samej stronie hiperpłaszczyzny w przestrzeni wzorców. Położenie tej hiperpłaszczyzny w przestrzeni sygnałów wejściowych determinowane jest przez parametry neuronu (współczynniki wagowe i próg). Obserwując zachowanie neuronów z liniową funkcją PSP można stwierdzić, że próbują one rozwiązać stawiane im zadania poprzez odpowiednie manipulowanie wspomnianą hiperpłaszczyzną. Na przykład często podejmowane zadanie rozpoznawania wejściowych sygnałów neurony te usiłują zrealizować optymalizując klasyfikację wejściowych sygnałów poprzez stosowane podzielenie na części całej przestrzeni sygnałów wejściowych (na podstawie odpowiednich wzorców) za pomocą systemu przecinających się hiperpłaszczyzn. (źródło: StatSoft, materiały do programu Statistica, autor prof. Tadeusiewicz)

DEFINICJA NEURONU

PSP - funkcja **radialna** (różnica wektorowa)

$$y = f (\| \mathbf{x} - \mathbf{w} \|)$$

Radialna. Neurony wyposażone w radialną funkcję PSP wyznaczają kwadrat odległości pomiędzy dwoma punktami w N wymiarowej przestrzeni (gdzie N jest liczbą wejść). Punkty pomiędzy którymi wyznacza się odległość reprezentują odpowiednio wektor opisujący sygnał wejściowy oraz wektor wag neuronu. Neurony posiadające radialną funkcję PSP wytwarzają identyczne wartości wyjściowe dla wszystkich sygnałów wejściowych leżących na hipersferach wyznaczonych w przestrzeni tych sygnałów wejściowych. Środki tych hipersfer ulokowane są w punktach odpowiadających wektorom wag neuronów. Wektory te pełnią rolę wzorców sygnałów, na które dana sieć powinna szczególnie reagować. Neurony radialne próbują więc zrealizować klasyfikację wejściowych sygnałów poprzez pomiar odległości reprezentowanych przez nie punktów od wyznaczonych wzorców, które przechowywane są w postaci wektorów wag neuronów. Kwadrat odległości wyznaczany przez neurony radialne mnożony jest przez wartość progową (która w neuronach radialnych pełni rolę miary wartości dopuszczalnego odchylenia); w ten sposób wyznaczana jest wartość wyjściowa rozważanego neuronu.

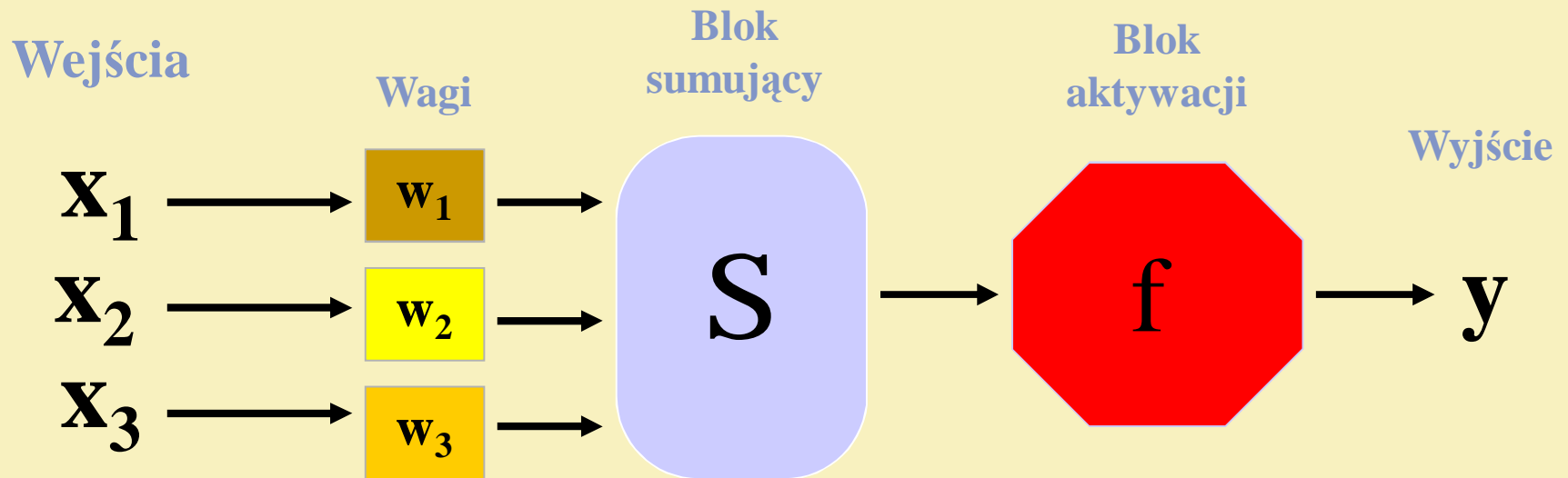
(źródło: StatSoft, materiały do programu Statistica, autor prof. Tadeusiewicz)

Ilorazowa.

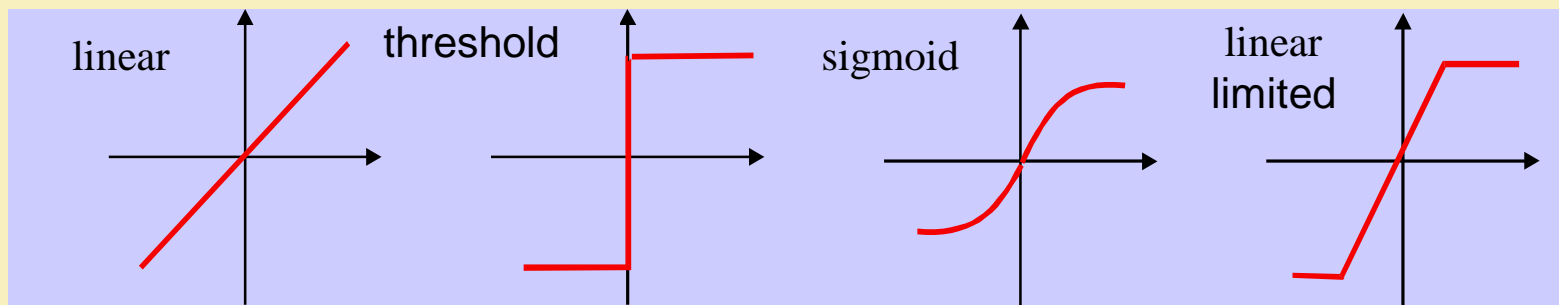
Ten typ funkcji PSP został specjalnie zaprojektowany dla sieci regresyjnych i nie powinien być stosowany w innych przypadkach. W neuronach stosujących ten typ funkcji PSP oczekuje się, że waga skojarzona z jednym wejściem będzie równa +1, waga skojarzona z innym wejściem będzie równa -1, zaś wszystkie pozostałe wagi przyjmują wartość zero. Wartością generowaną przez tę funkcję jest wartość powstająca w ten sposób, że wartość sygnału na wejściu odpowiadającym wadze +1 podzielona jest przez wartość sygnału na wejściu o wadze -1.

(źródło: StatSoft, materiały do programu Statistica, autor prof. Tadeusiewicz)

DEFINICJA NEURONU

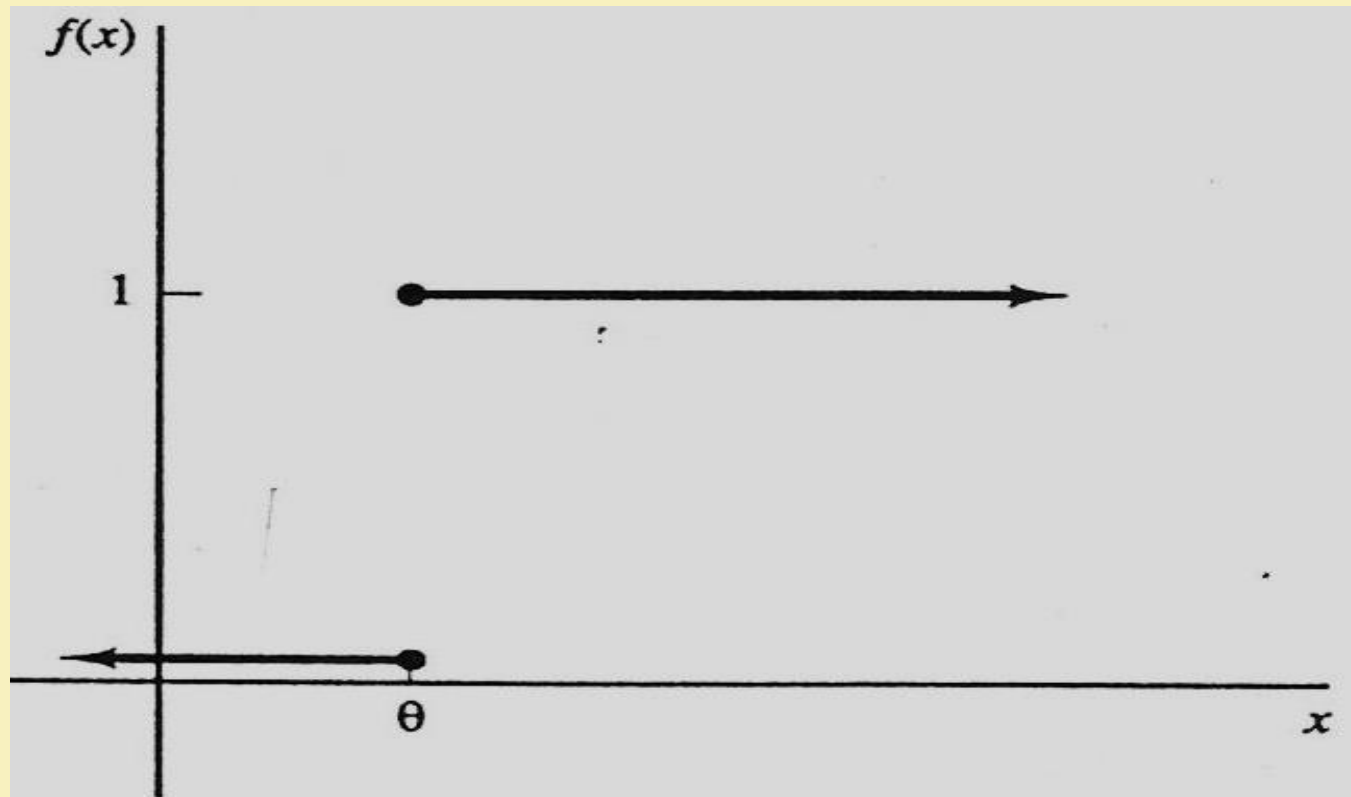
$$y = f (S (x_i * w_i))$$

f – funkcja nieliniowa

FUNKCJE NIELINIOWE

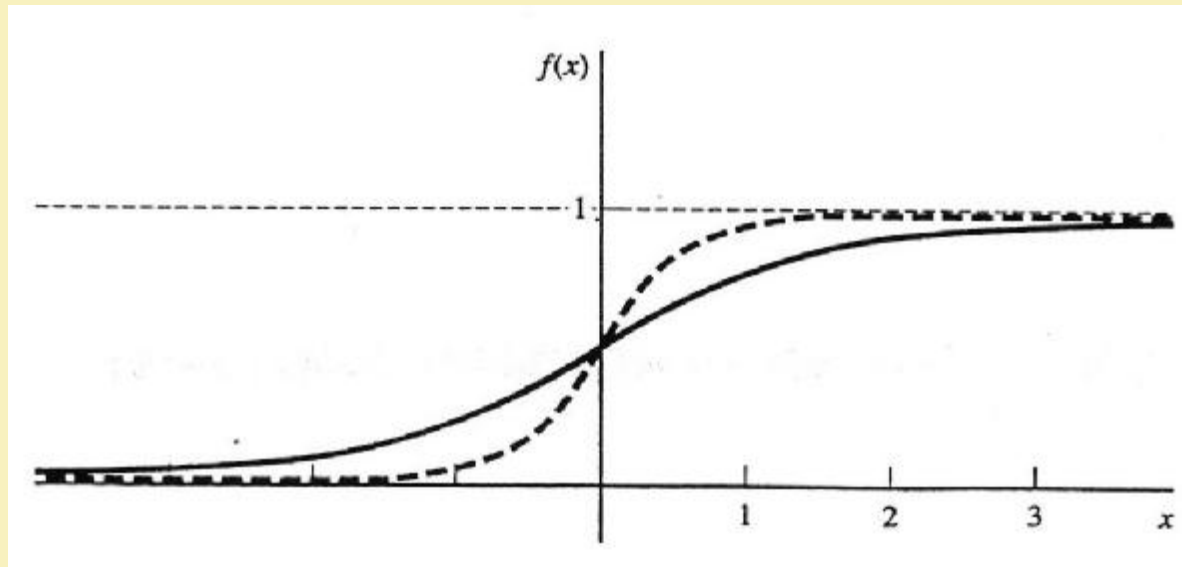
FUNKCJA SKOKOWA BINARY STEP FUNCTION

FUNKCJE NIELINIOWE

SIGMOIDA UNIPOLARNA (BINARNA) BINARY SIGMOID

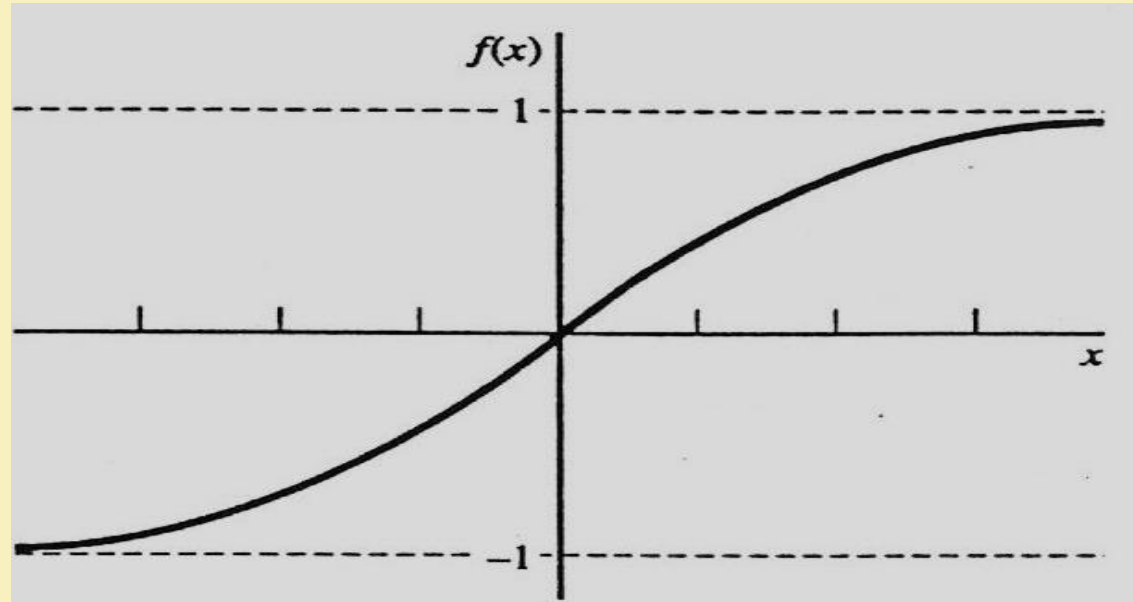
$$f(x) = \frac{1}{1 + \exp(-\sigma x)} \cdot$$
$$f'(x) = \sigma f(x) [1 - f(x)].$$

FUNKCJE NIELINIOWE

**SIGMOIDA
BIPOLARNA**

**BIPOLAR
SIGMOID**

$$\begin{aligned}g(x) &= 2f(x) - 1 = \frac{2}{1 + \exp(-\sigma x)} - 1 \\ &= \frac{1 - \exp(-\sigma x)}{1 + \exp(-\sigma x)} \\ g'(x) &= \frac{\sigma}{2} [1 + g(x)][1 - g(x)].\end{aligned}$$

FUNKCJE NIELINIOWE

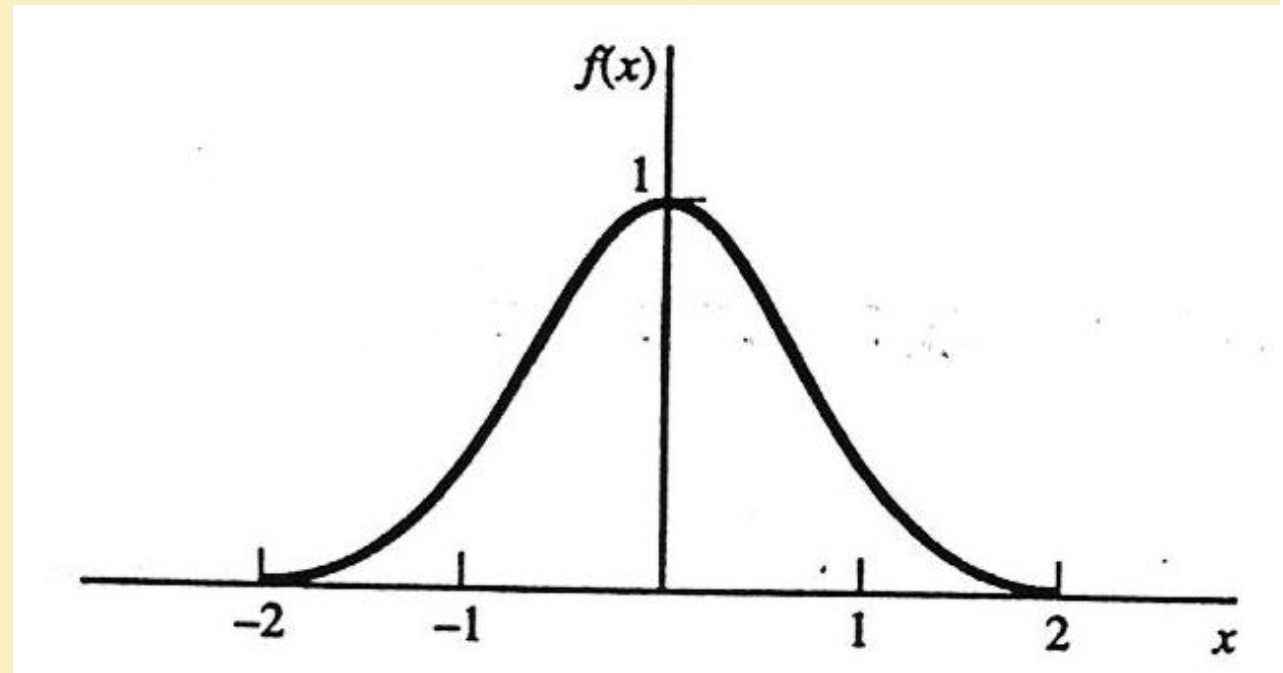
TANGENS HIPERBOLICZNY HYPERBOLIC TANGENS

$$\begin{aligned}h(x) &= \frac{\exp(x) - \exp(-x)}{\exp(x) + \exp(-x)} \\ &= \frac{1 - \exp(-2x)}{1 + \exp(-2x)}.\end{aligned}$$

$$h'(x) = [1 + h(x)][1 - h(x)].$$

FUNKCJE NIELINIOWE

Funkcja Gaussa

$$f(x) = \exp(-x^2);$$

$$f'(x) = -2x \exp(-x^2) = -2xf(x).$$

Liniowa

Logistyczna

Hiperboliczna

Wykładnicza

Softmax

Pierwiastek

Sinus

Liniowa z nasyceniem

Progowa

x

$$\frac{1}{1+e^{-x}}$$

$$\frac{e^x - e^{-x}}{e^x + e^{-x}}$$

$$e^{-x}$$

$$\frac{e^x}{\sum_i e^{x_i}}$$

$$\sqrt{x}$$

$$\sin(x)$$

$$\begin{cases} -1 & x \leq -1 \\ x & -1 < x < +1 \\ +1 & x \geq +1 \end{cases}$$

$$\begin{cases} 0 & x < 0 \\ +1 & x \geq 0 \end{cases}$$

$(-\text{inf}, +\text{inf})$

$(0, +1)$

$(-1, +1)$

$(0, +\text{inf})$

$(0, +1)$

$[0, +\text{inf})$

$[0, +1]$

$[-1, +1]$

$[0, +1]$

BIAS (przesunięcie) i PRÓG (threshold)

Jeżeli neuron posiada n wejść to wektor jego sygnałów wejściowych można przedstawić w postaci:

$$x = (x_1, x_2, \dots, x_n)$$

a wektor wag połączeń jako wektor

$$w = (w_1, w_2, \dots, w_n)$$

Neuron oblicza sumę ważoną tych wartości

$$e = b + \sum_{i=1}^n x_i w_i$$

gdzie b to waga połączenia bias .

Możemy przyjąć, że $w_0 = b$ i wtedy połączenie **bias** traktujemy dokładnie tak jak każdą inną wagę z tym, że sygnał wejściowy x_0 tego połączenia wynosi **1**.

Zatem łączne pobudzenie neuronu możemy zapisać w prostszej formie:

$$e = \sum_{i=0}^n x_i w_i$$

Funkcję aktywacji neuronu często przyjmujemy jako

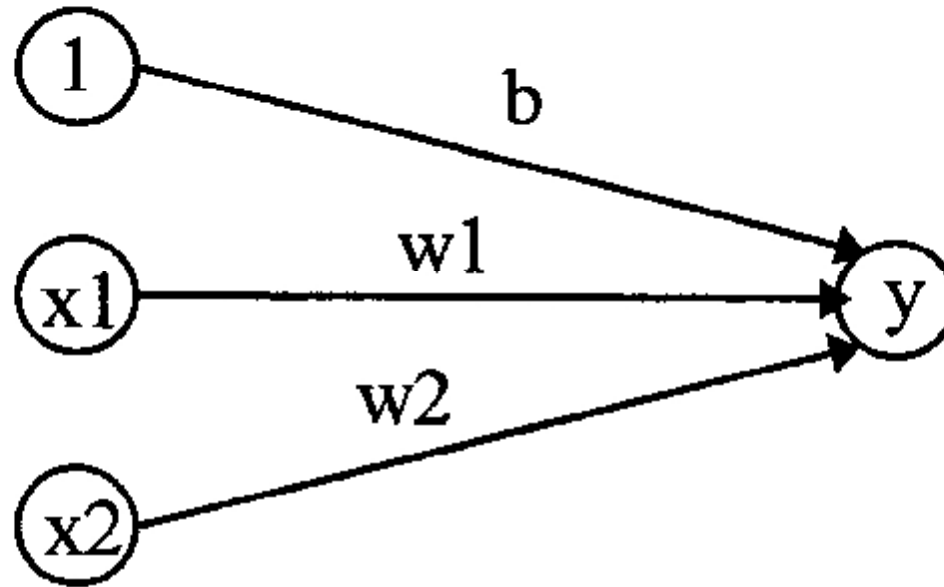
$$f(e) = \begin{cases} 1 & \text{gdy } e \geq 0 \\ 0 & \text{gdy } e < 0 \end{cases}$$

Czasami zamiast elementu bias stosuje się stały próg i wtedy

$$f(e) = \begin{cases} 1 & \text{gdy } e \geq \theta \\ 0 & \text{gdy } e < \theta \end{cases}$$

gdzie
$$e = \sum_{i=1}^n x_i w_i$$

Zauważmy, że warunek $\sum_{i=1}^n x_i w_i = 0$ dla $n=2$ oznacza równanie prostej, dla $n=3$ równanie płaszczyzny a ogólnie dla $n>3$ rozmaitość liniową stopnia $n-1$ czyli hiperpłaszczyznę w przestrzeni sygnałów wejściowych.

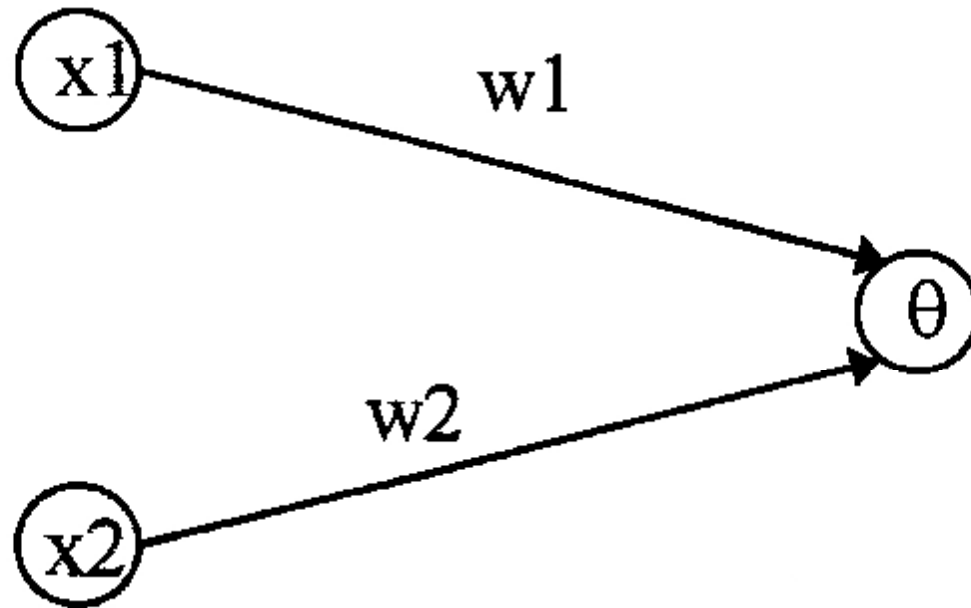

Granica pomiędzy wartościami, dla których sieć daje wartość 1 i 0 jest prostą

$$b + x_1 w_1 + x_2 w_2 = 0$$

lub (zakładając w_2 różne od 0)

$$x_2 = -w_1 / w_2 x_1 - b / w_2.$$

W przypadku wprowadzenia progu analogiczne równanie ma postać

$$x_1 w_1 + x_2 w_2 = \theta$$

lub (zakładając w_2 różne od 0)

$$x_2 = -w_1/w_2 x_1 + \theta/w_2.$$

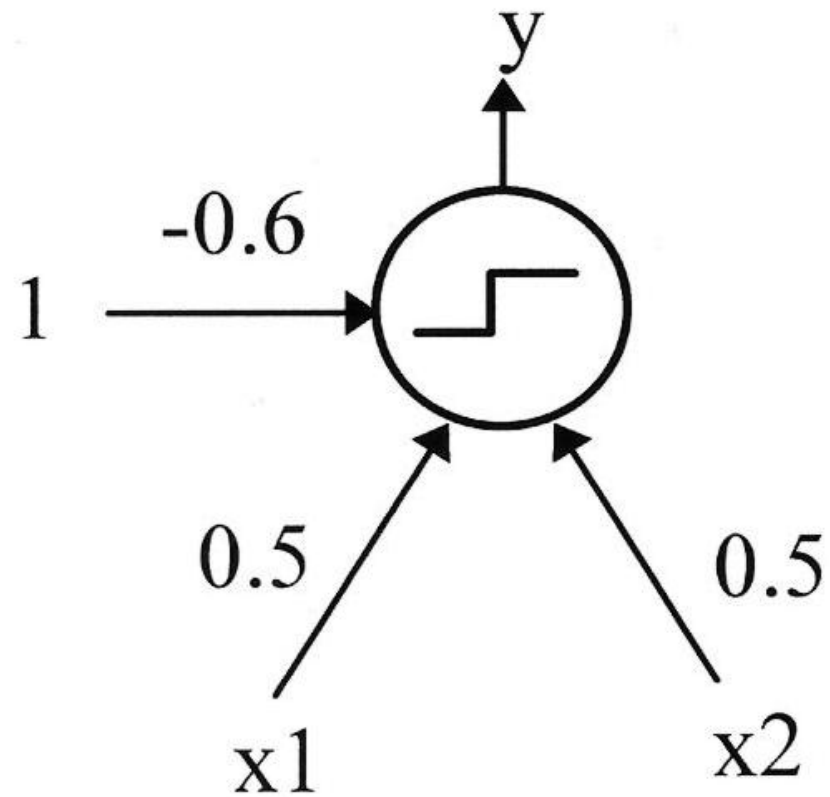
$$x_2 = -w_1/w_2 * x_1 - b/w_2$$

BIAS

$$x_2 = -w_1/w_2 * x_1 + q/w_2$$

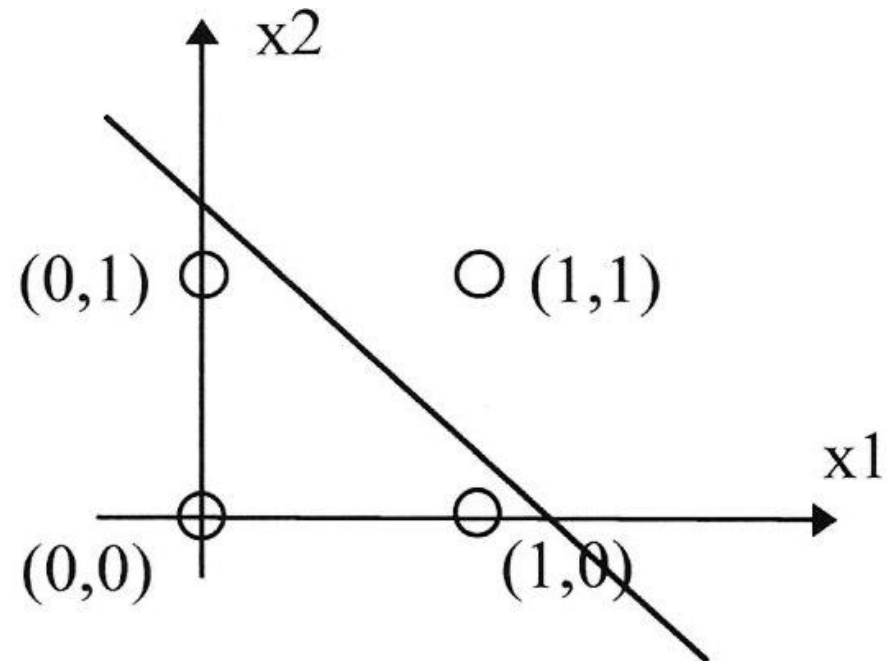
PRÓG

Przy porównaniu, równania z elementem bias i progiem wyglądają bardzo podobnie. Gdyby w obu sieciach wagi były takie same to b równałoby się $-\theta$. Trzeba jednak pamiętać, że w trakcie uczenia wartość wagi bias jest modyfikowana natomiast próg θ pozostaje niezmienny. Korzystanie z jednej lub drugiej metody uzależnione jest od rozwiązywanego problemu.

Ta sieć realizuje funkcję logiczną AND

x_1	x_2	y
0	0	0
0	1	0
1	0	0
1	1	1

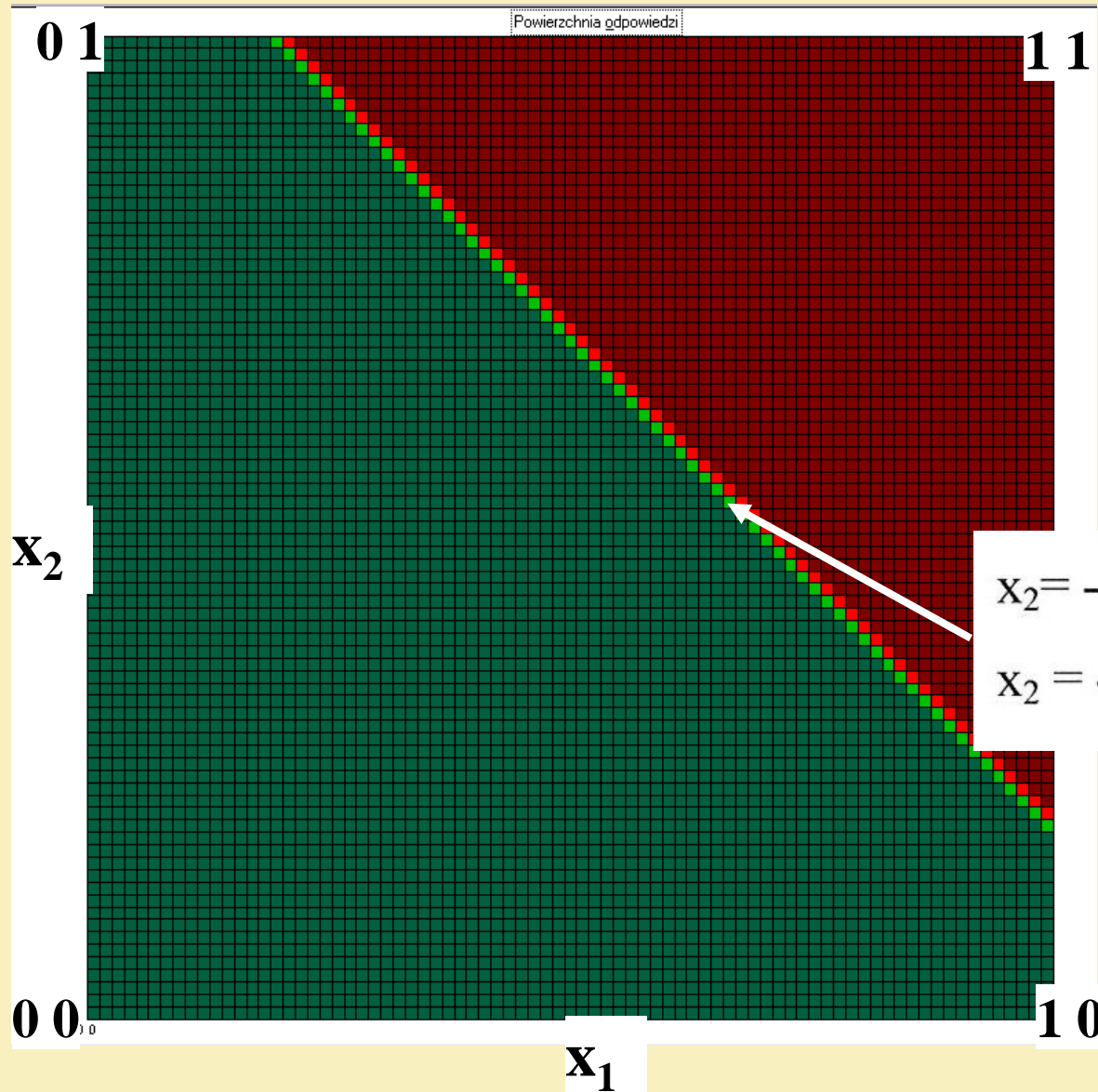

Prostą rozdzielającą punkty w przestrzeni sygnałów wejściowych
równanie:

$$x_2 = -0.5 / 0.5 x_1 - (-0.6) / 0.5$$

$$x_2 = -x_1 + 1.2$$

DYSKRYMINACJA LINIOWA

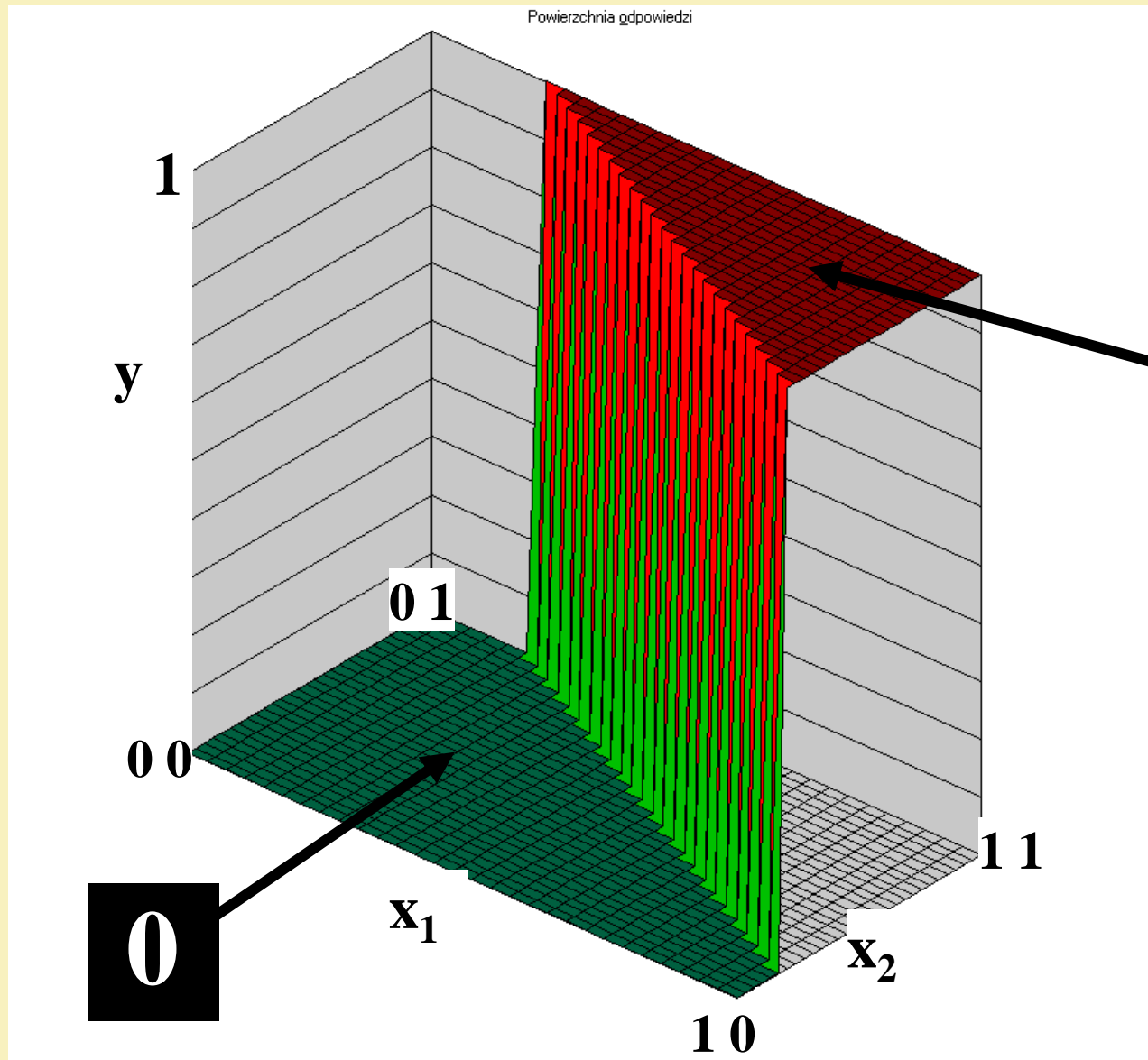

**PRZEZ
NEURON
NIELINOWY**

$$x_2 = -0.5 / 0.5 x_1 - (-0.6) / 0.5$$

$$x_2 = -x_1 + 1.2$$

POWIERZCHNIA ODPOWIEDZI

ADALINE (ADAPtive LINear Element)

Reguła WIDROW-HOFFA

$$W' = W + h d X$$

$$d = z - y$$

h - szybkość uczenia

UCZENIE SIECI NIELINIOWYCH JEDNOWARSTWOWYCH

CEL: uzyskanie jak największej zgodności pomiędzy odpowiedzią neuronu a wymaganą wartością na wyjściu.

METODA: minimalizacja (przy pomocy metody gradientowej) funkcji kryterialnej.

$$Q = \frac{1}{2} \sum_1^N (z - y)^2 = \frac{1}{2} \sum_1^N (z - f(e))^2$$

$$D w_i = - h \frac{\delta Q}{\delta w_i}$$

Oznaczamy jako uogólniony błąd

$$\frac{\delta Q}{\delta w_i} = \frac{\delta Q}{\delta e} \frac{\delta e}{\delta w_i}$$

d_{uog}

W efekcie otrzymujemy: $D w_i = h d_{uog} x_i$

czyli **REGUŁĘ DELTA**

REGUŁA UCZENIA DELTA DLA SIECI JEDNOWARSTWOWYCH

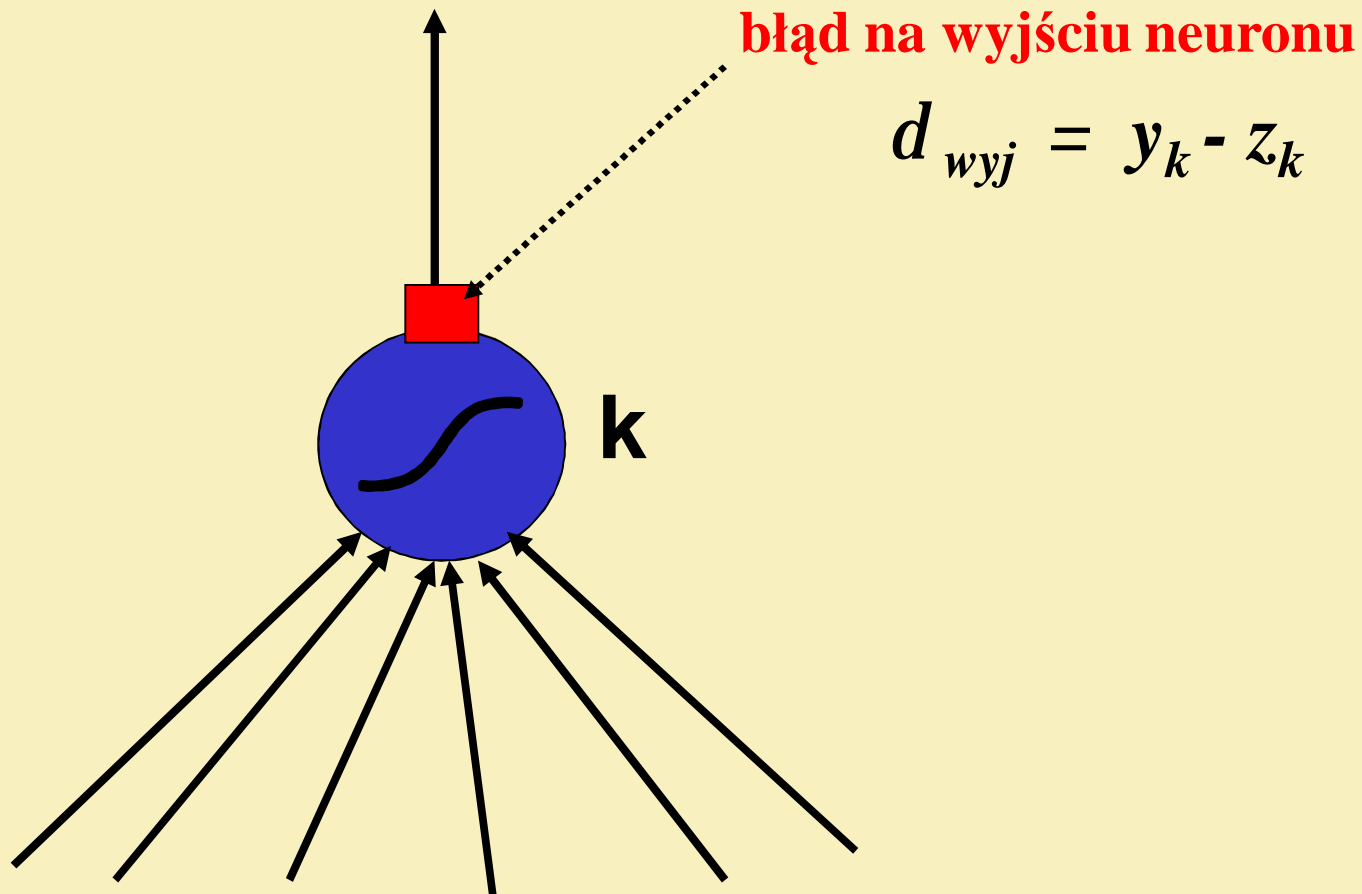
$$W' = W + \eta \delta x^T$$

$$\delta_m \stackrel{\text{def}}{=} \frac{\partial Q}{\partial e_k} = -\frac{1}{2} \frac{\partial (z_k - y_k)^2}{\partial e_k} = (z_k - y_k) \frac{\partial y_k}{\partial e_k}$$

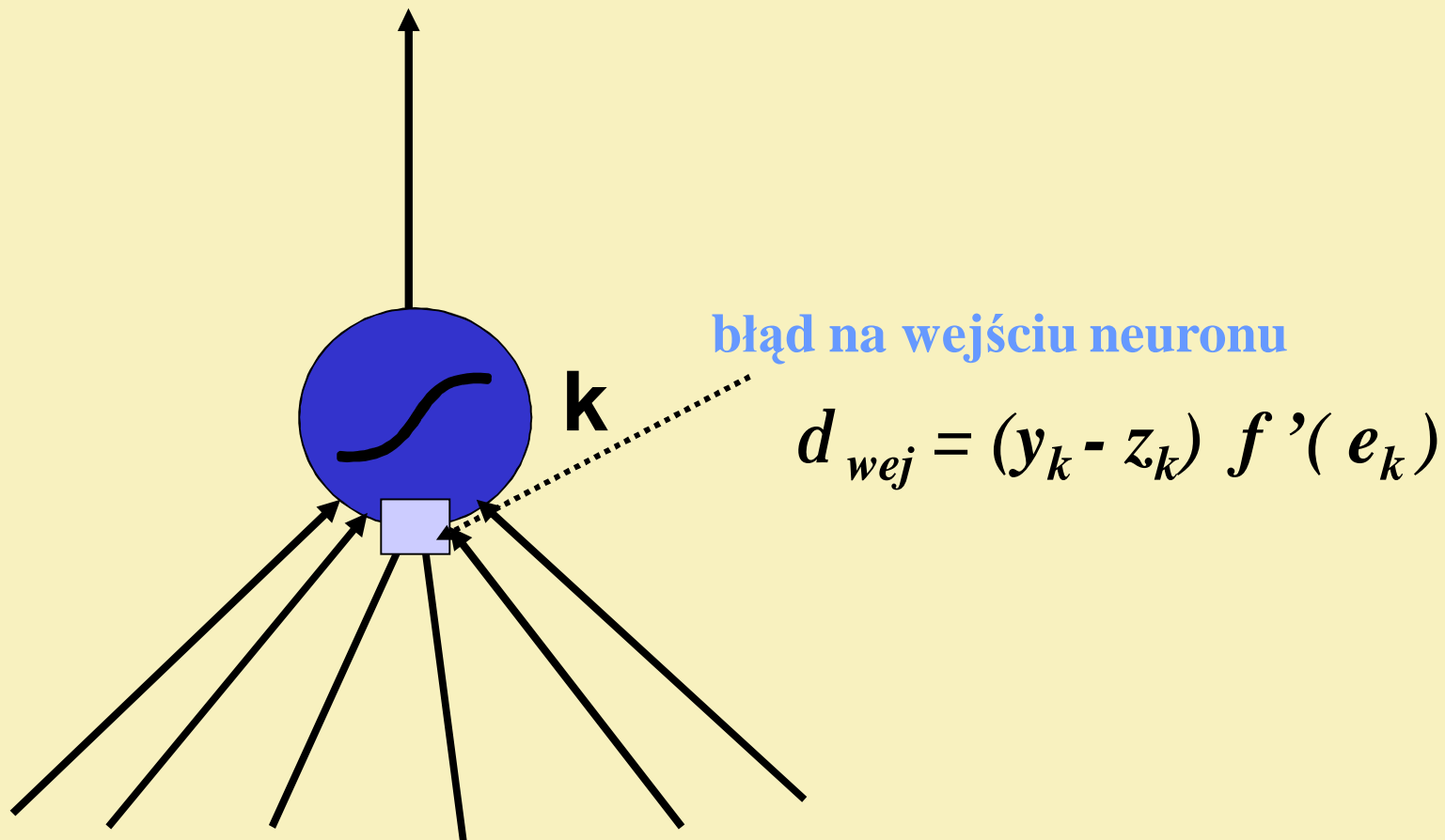
błąd
k-tego neuronu
(na jego wejściu)

$$\delta_k = (z_k - y_k) f'(e_k)$$

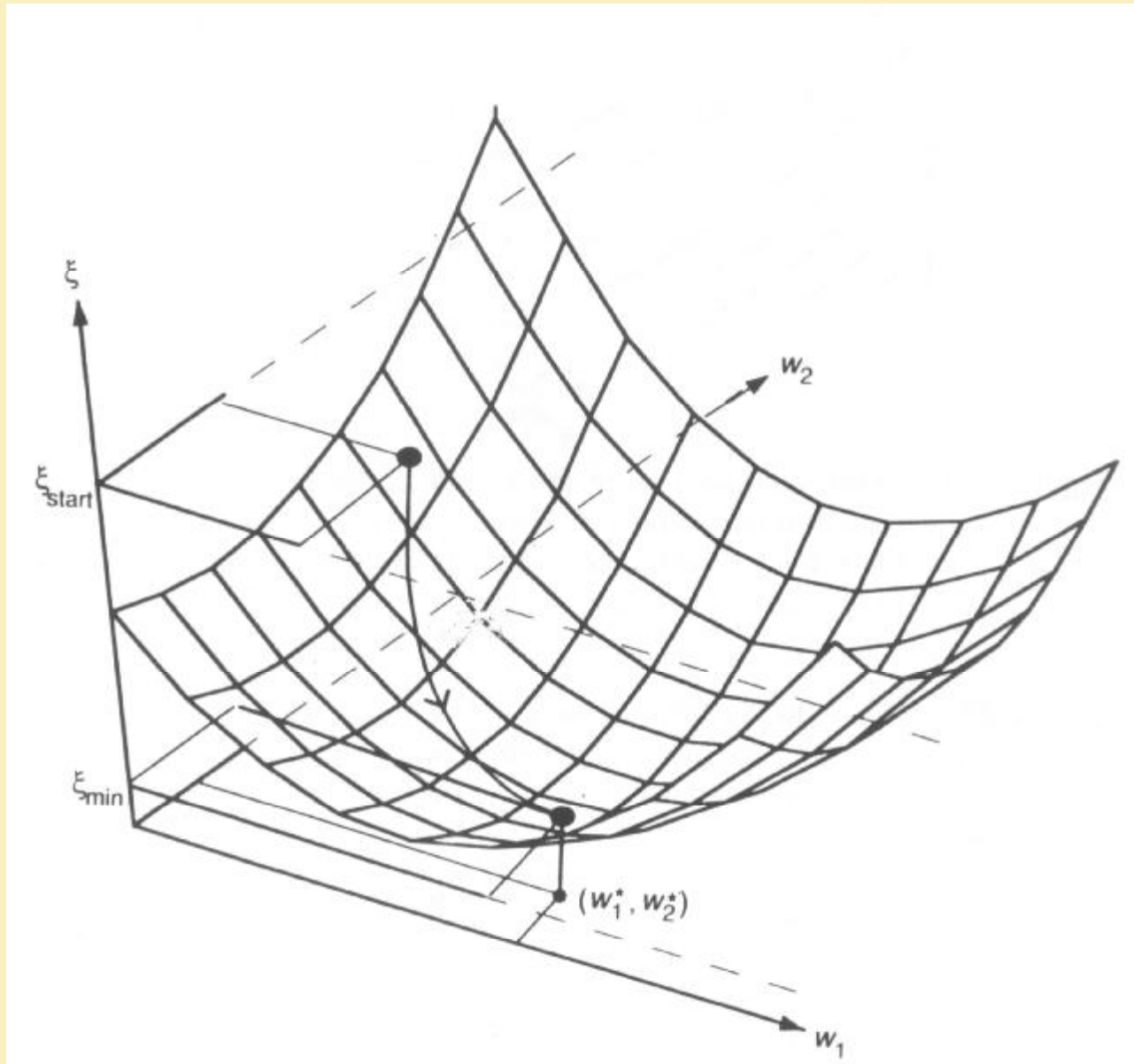
BŁĄD NA WYJŚCIU I NA WEJŚCIU NIELINIOWEGO NEURONU

BŁĄD NA WYJŚCIU I NA WEJŚCIU NIELINIOWEGO NEURONU

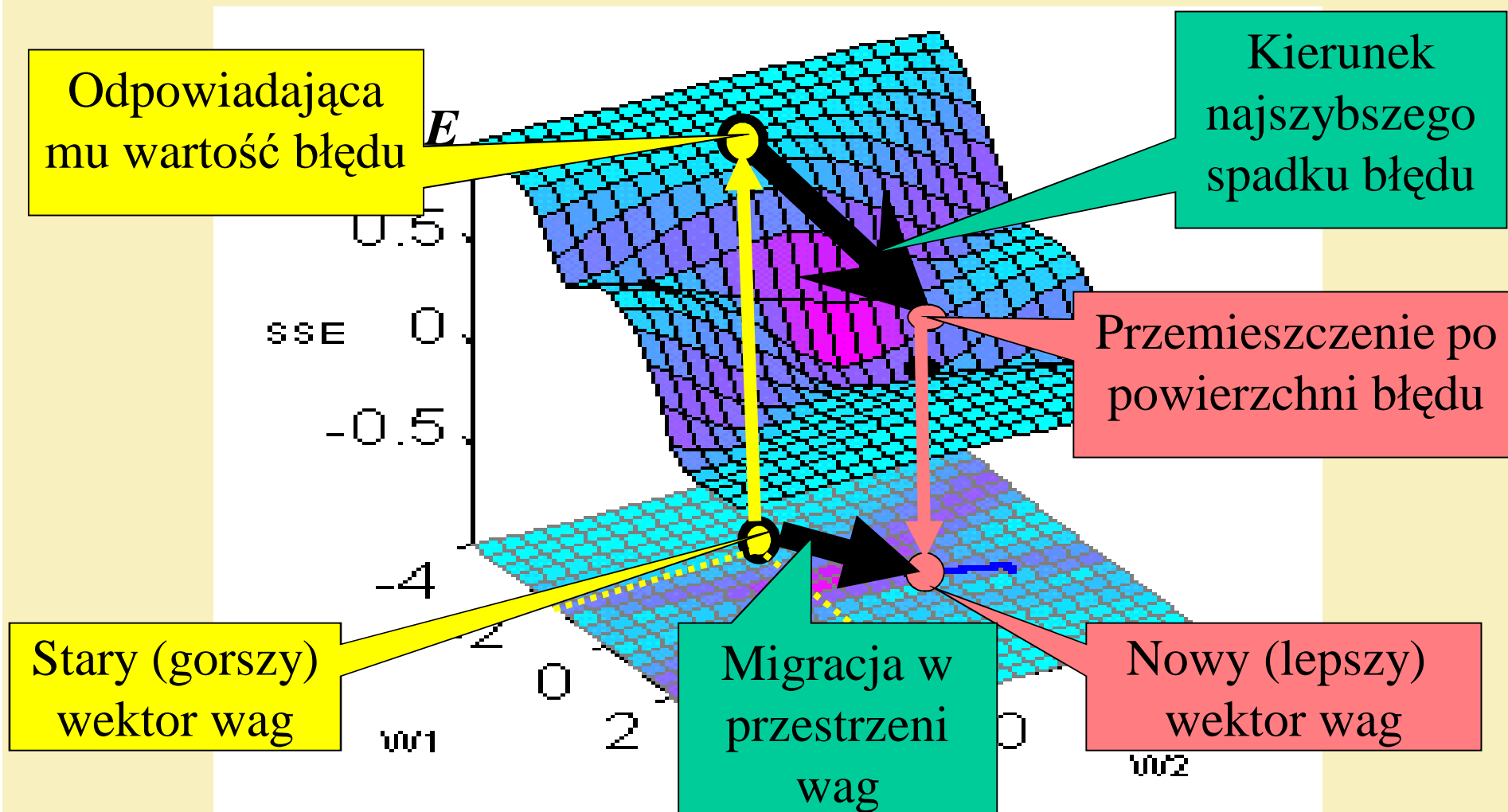

KSZTAŁT POWIERZCHNI BŁĘDU I METODA NAJSZYBSZEGO SPADKU

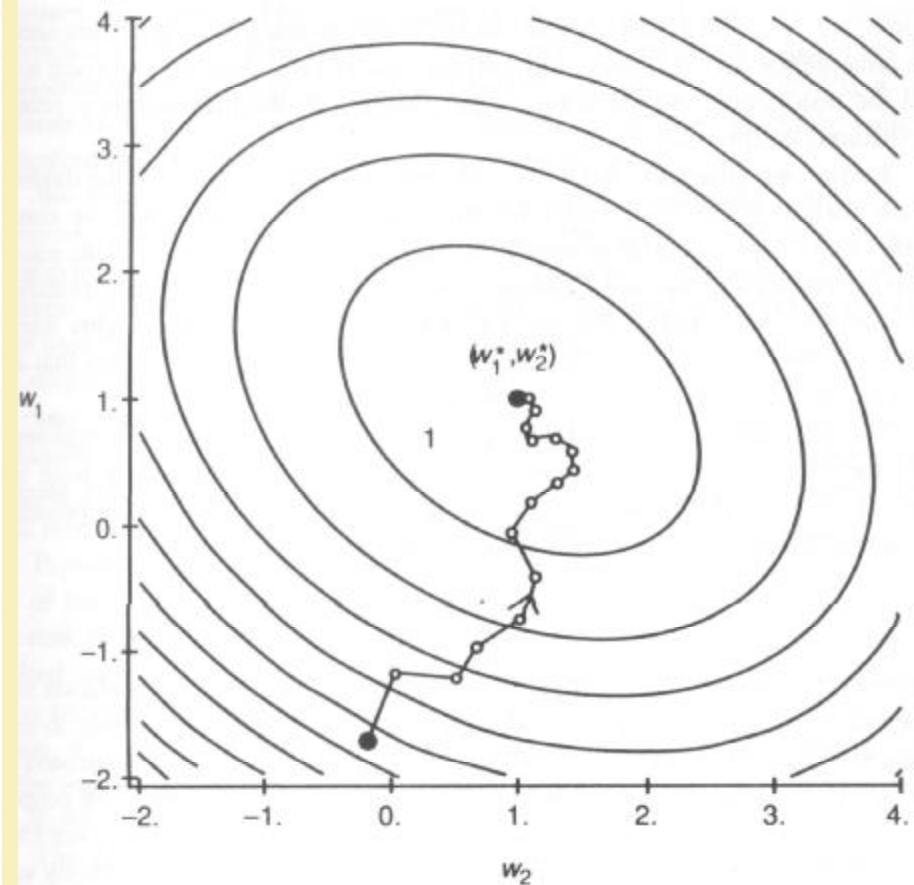
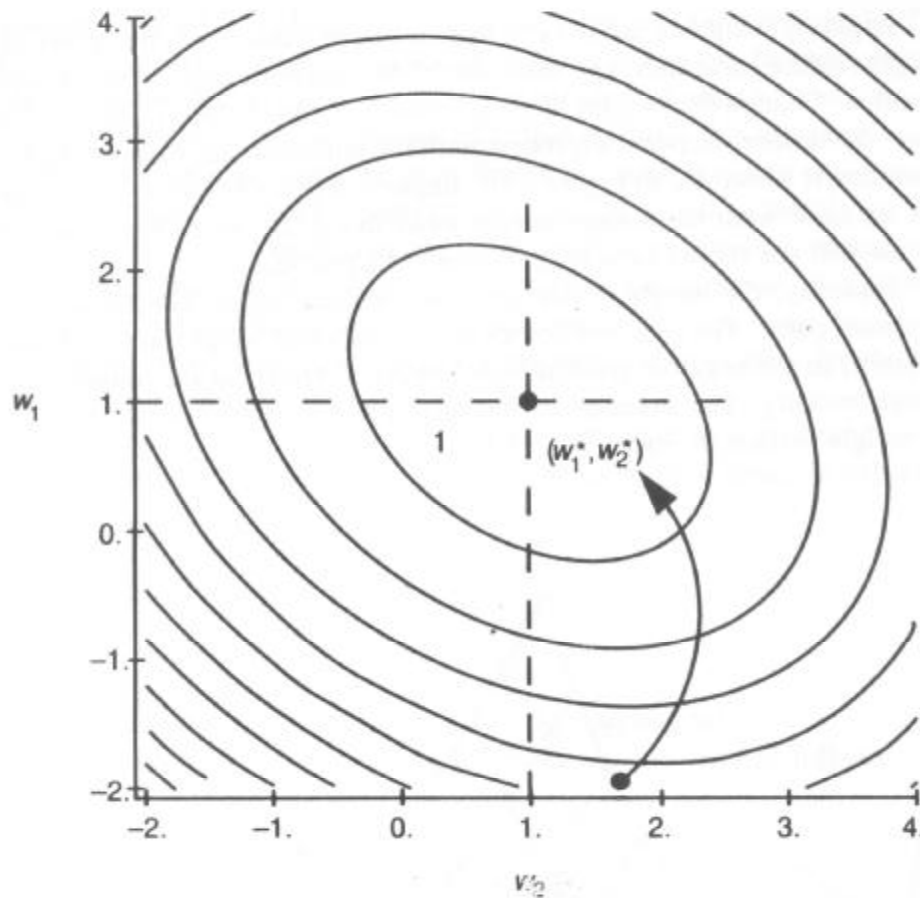

ALGORYTM WSTECZNEJ PROPAGACJI BŁĘDÓW

polega na szukaniu kierunku spadku E i na takim zmienianiu wartości wag w_1 , w_2 , żeby zmniejszać wartość funkcji błędu w kierunku jej najszybszego spadku

KSZTAŁT POWIERZCHNI BŁĘDU I METODA NAJSZYBSZEGO SPADKU

a) idealna

b) rzeczywista

trajektoria końca wektora wag w procesie uczenia sieci

REGUŁA UCZENIA DELTA DLA SIECI JEDNOWARSTWOWYCH

Reguła DELTA dla konkretnej wagi przyjmuje postać:

$$w_{ik}^{(j+1)} = w_{ik}^{(j)} + \eta f'(e_k^{(j)}) (z_k^{(j)} - y_k^{(j)}) x_i^{(j)}$$

$w_{ik}^{(j)}$ - waga połączenia i-tego wejścia z k-tym neuronem w i-tym kroku

$y_k^{(j)}$ - sygnał wyjściowy k-tego neuronu w j-tym kroku
równy:

$$y_k^{(j)} = f(e_k^{(j)}) = f\left(\sum_{l=0}^L w_{lk}^{(j)} x_l^{(j)}\right)$$

$e_k^{(j)}$ - pobudzenie k-tego neuronu

f' - pochodna funkcja aktywacji neuronu

$z_k^{(j)}$ - sygnał wymaganej odpowiedzi k-tego neuronu w j-tym kroku

η - współczynnik szybkości uczenia

BACKPROPAGATION

Algorytm uczenia sieci nieliniowych **backpropagation** czyli **metoda wstecznej propagacji błędów** polega na odtwarzaniu przypuszczalnej wartości błędów głębszych warstw sieci (do których nie ma bezpośredniego dostępu) na podstawie rzutowania wstecz błędów wykrytych na wyjściu. Rozważając pojedynczy neuron warstwy ukrytej bierze się pod uwagę błędy wszystkich tych neuronów, do których wysłał swój sygnał wyjściowy, sumuje się je uwzględniając wagi.

Reguły uczenia BACKPROPAGATION wielowarstwowych sieci nieliniowych (uogólniona reguła DELTA)

Reguła zmiany wag dla k-tego neuronu w m-tej warstwie jest identyczna jak reguła DELTA:

$$w_{ik}^{(m)'} = w_{ik}^{(m)} + \eta \delta_k^{(m)} x_i^{(m)}$$

gdzie:

$x_i^{(m)}$ -
warstwy

sygnał wejściowy do k-tego neuronu z m-tej
pochodzący od i-tego neuronu z warstwy m-1

$\delta_i^{(m)}$ -

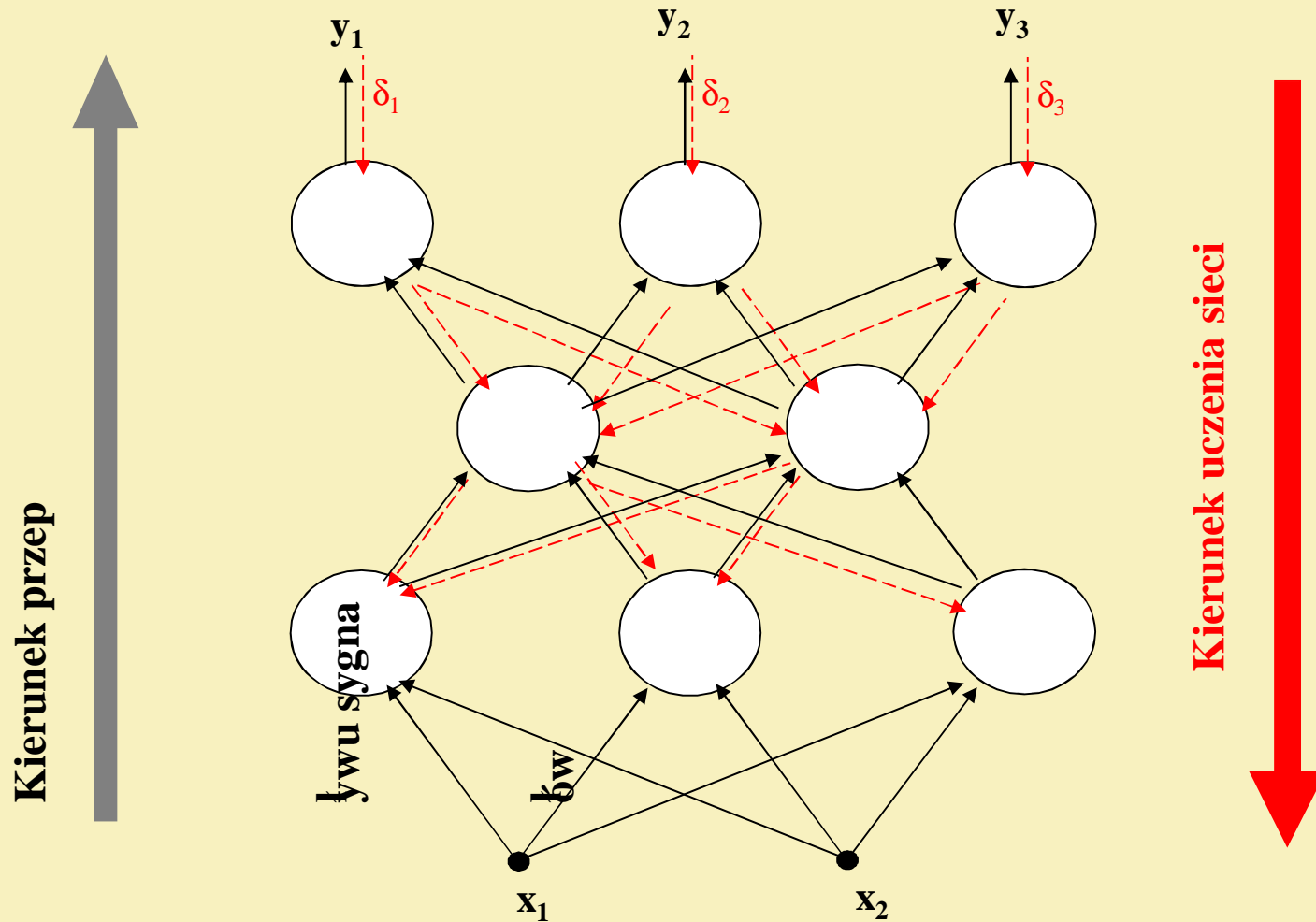
przypuszczalny błąd na jego wejściu

$$\delta_k^{(m)} = \begin{cases} f'(e_k)(z_k - y_k) & \text{dla warstwy wyjściowej} \\ f'(e_k^{(m)}) \sum_{l=1}^{M^{(m+1)}} w_{kl}^{(m+1)} \delta_l^{(m+1)} & \text{dla warstw ukrytych} \end{cases}$$

gdzie

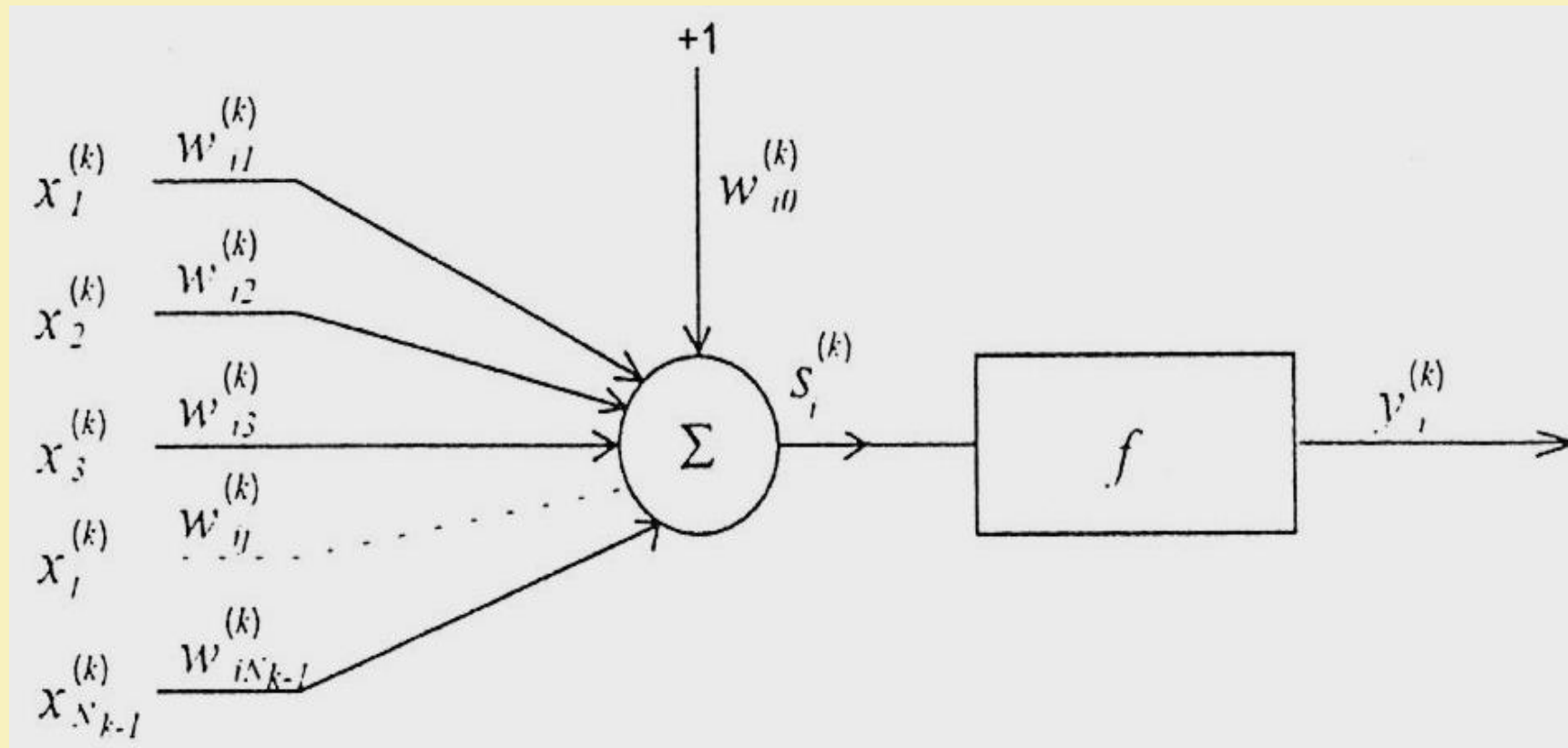
$M^{(m+1)}$ – liczba neuronów w m+1 warstwie

BACKPROPAGATION

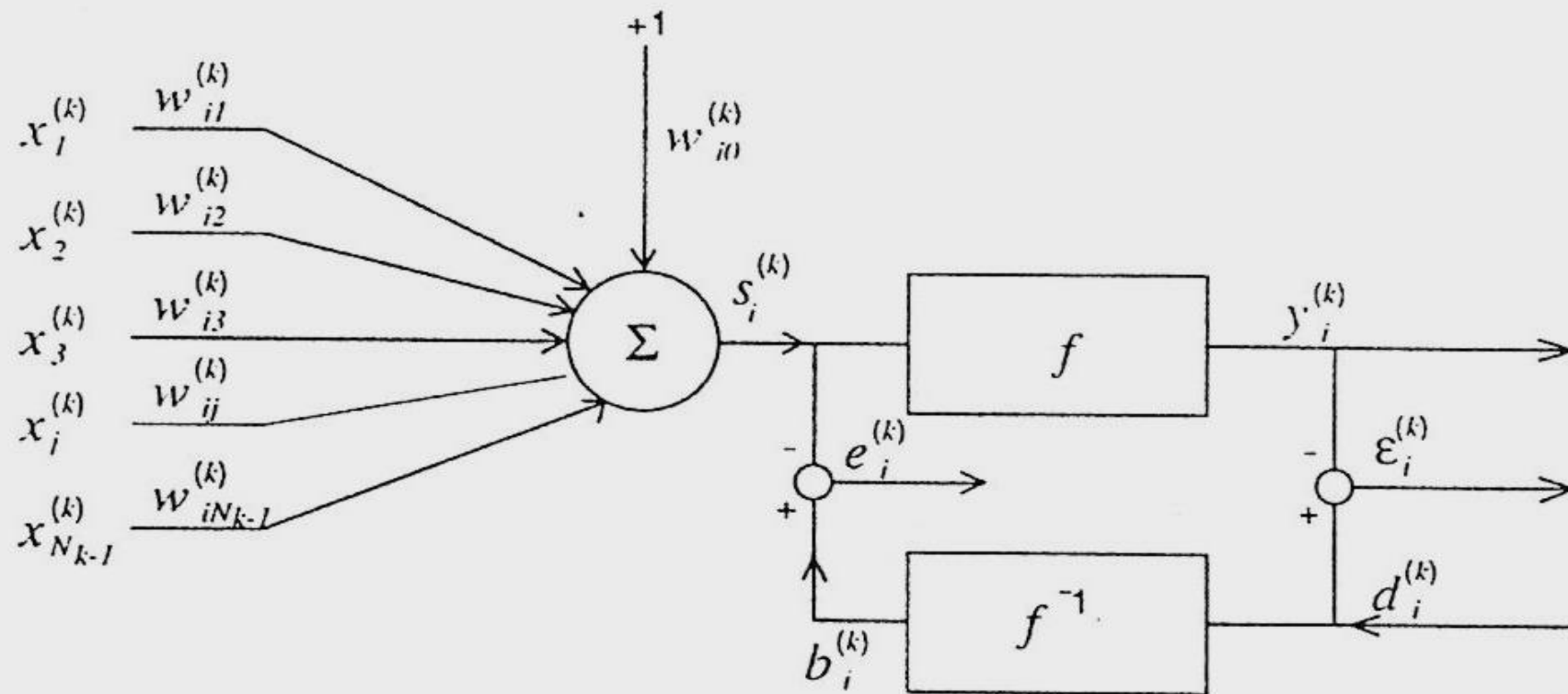
BACKPROPAGATION

MODEL NEURONU

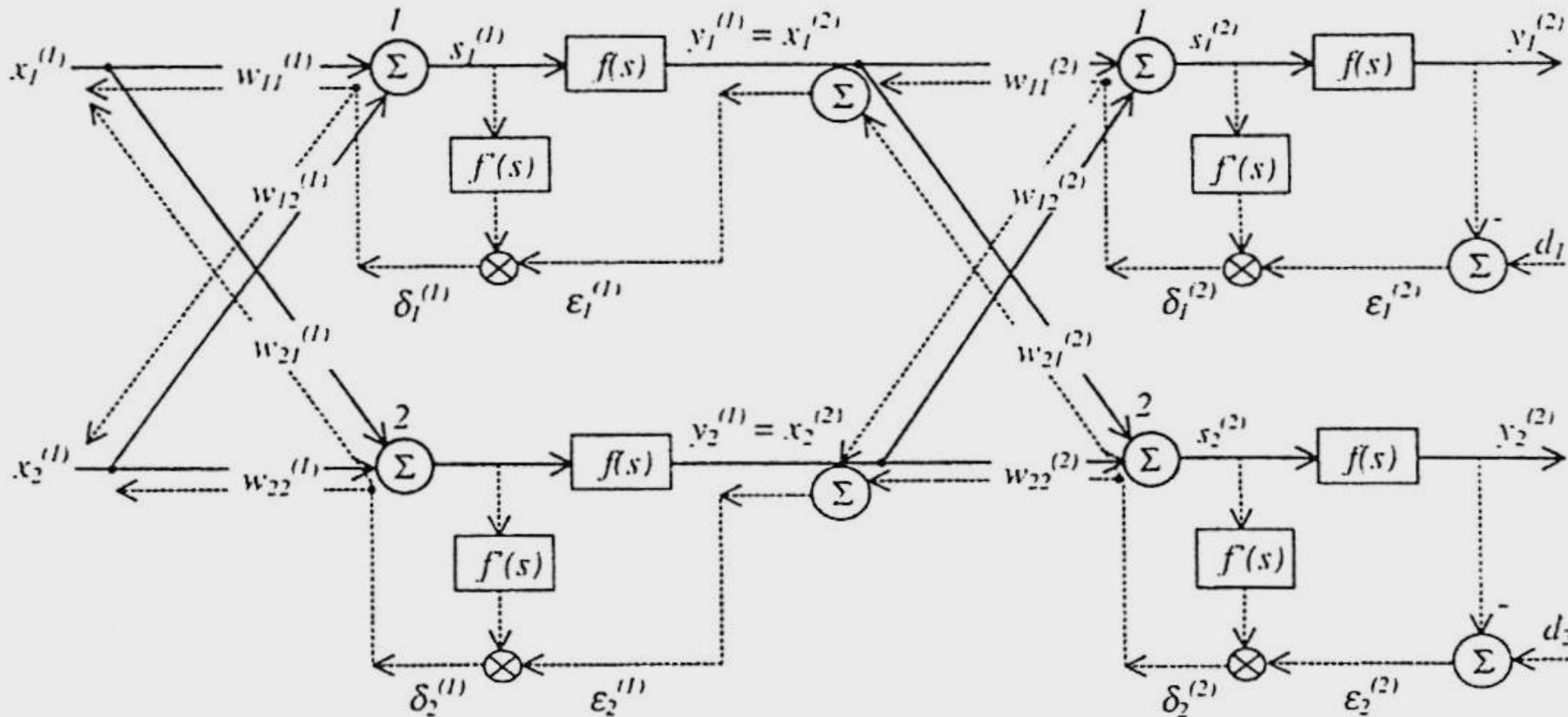

BACKPROPAGATION

MODEL NEURONU

Metoda BACKPROPAGATION dla przykładowej sieci dwuwarstwowej

— zwykły kierunek przepływu sygnałów
--- propagacja sygnału błędu

Reguły uczenia BACKPROPAGATION sieci nieliniowych wielowarstwowych (uogólniona reguła DELTA) (5)

KOREKTA WAG

sposób przyrostowy - aktualizacja wag następuje bezpośrednio po podaniu każdej pary uczącej. Funkcja błędu zmienia się w każdym kolejnym kroku. Jeżeli pary uczące podawane są w losowej kolejności to ścieżka w przestrzeni wag jest stochastyczna, co pozwala lepiej wykorzystać powierzchnię błędu.

sposób grupowy – obliczany jest gradient błędu łącznego. Korekta wag następuje po podaniu całego zestawu uczącego. Ten sam efekt można uzyskać obliczając poprawki wag dla każdej pary uczącej, ale bez dokonywania jej aktualizacji. Zmiana wagi następuje po prezentacji wszystkich par uczących poprzez dodanie wszystkich poprawek.

Metoda BACKPROPAGATION – obliczanie błędu

**Błąd
średniokwadratowy**

Root Mean Square
error

$$RMS = \sqrt{\frac{\sum_{i=1}^N (z_i - y_i)^2}{N}}$$

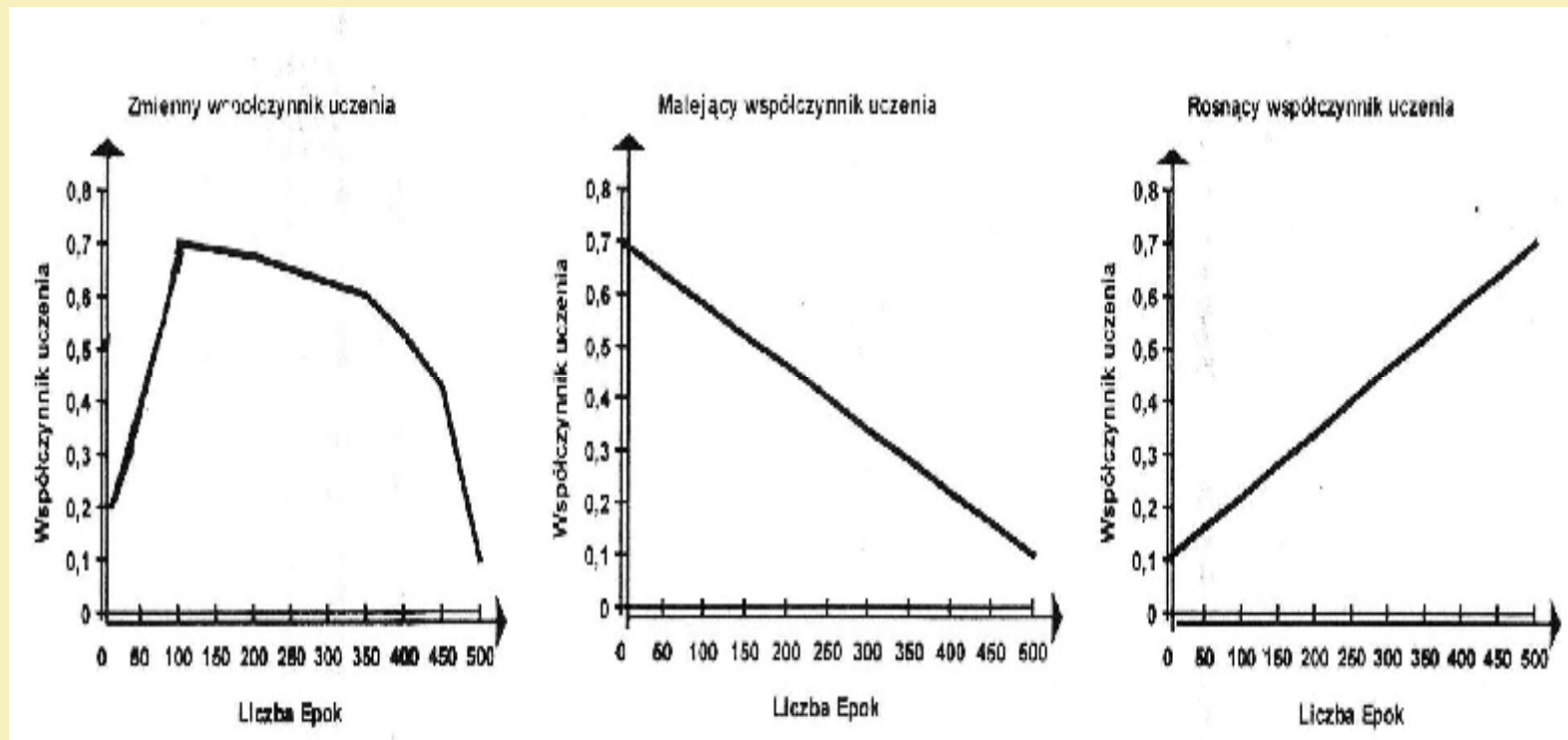
**Suma
kwadratów błędów
w epoce**

Total Sum of
Squares

$$tSS = \sum_{k=1}^K \sum_{i=1}^N (z_i - y_i)^2$$

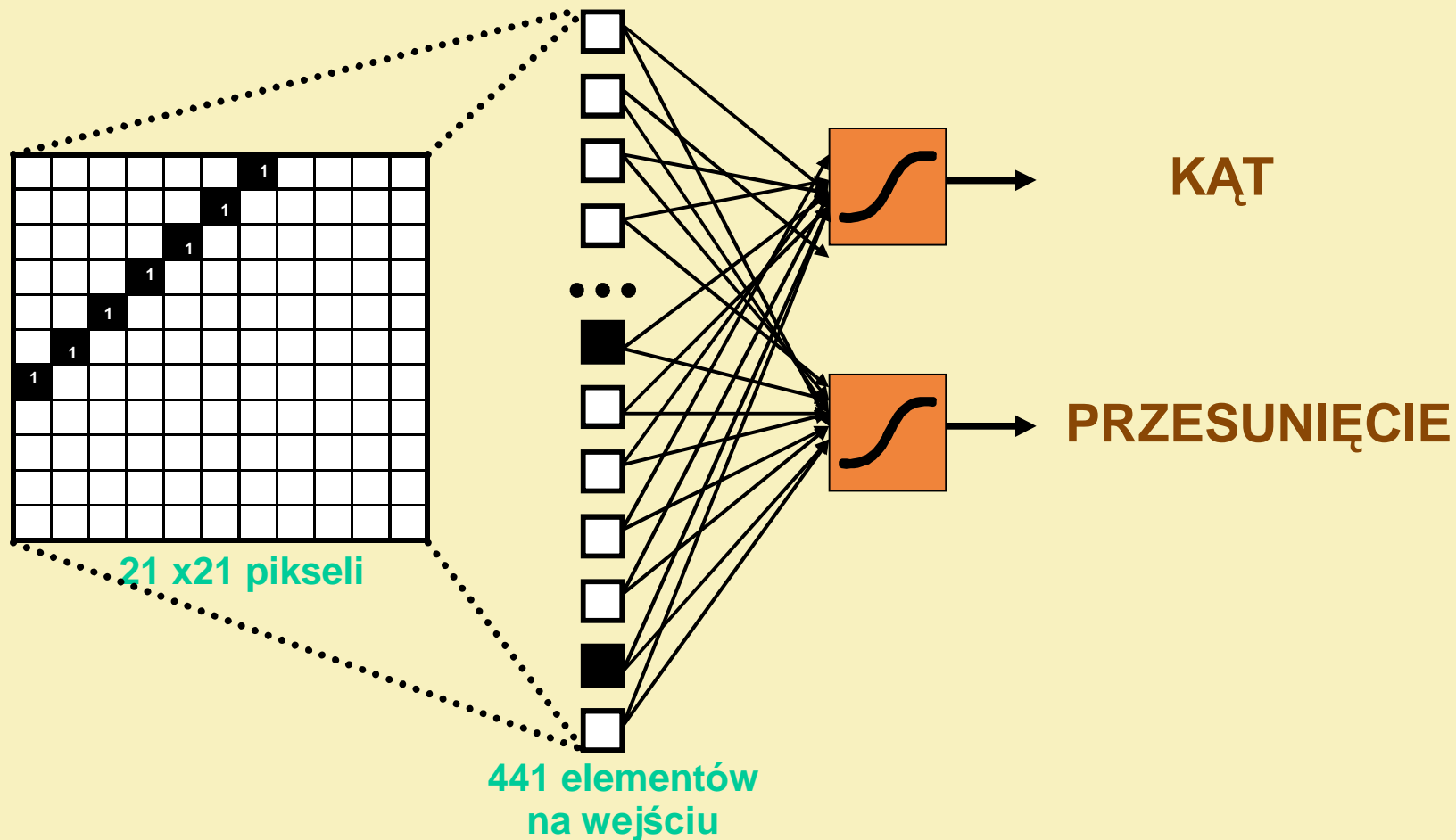
Reguły uczenia BACKPROPAGATION (6)

ZMIANY WSPÓŁCZYNNIKA SZYBKOŚCI UCZENIA

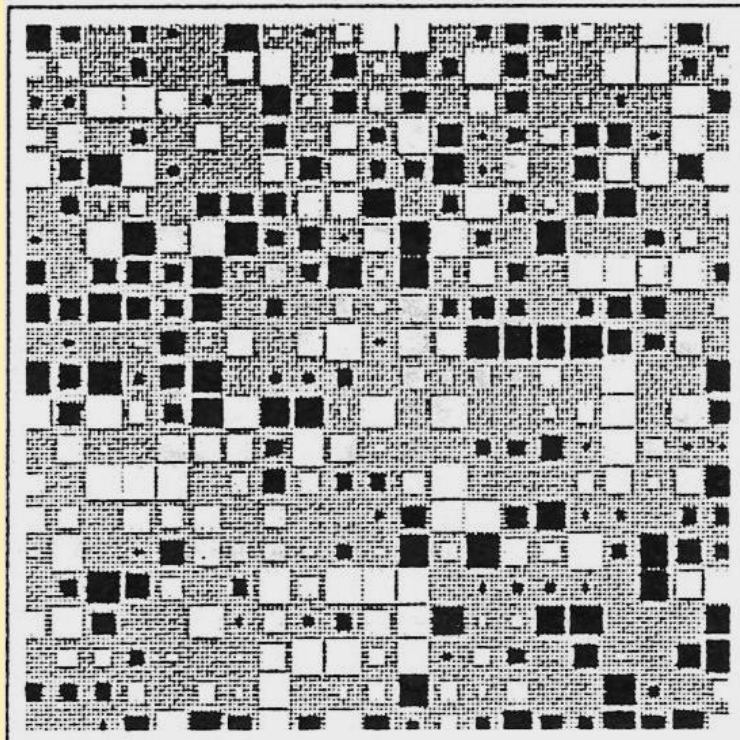
UCZENIE SIECI JEDNOWARSTWOWEJ PRZYKŁAD

Rozpoznawanie kąta i przesunięcia linii prostych

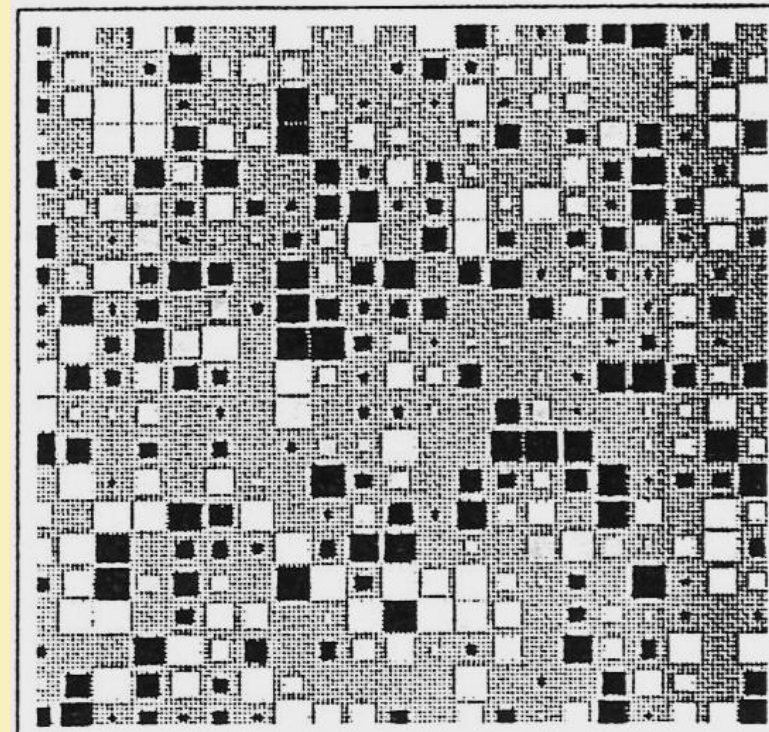

UCZENIE SIECI JEDNOWARSTWOWEJ PRZYKŁAD WAGI POCZĄTKOWE

KĄT

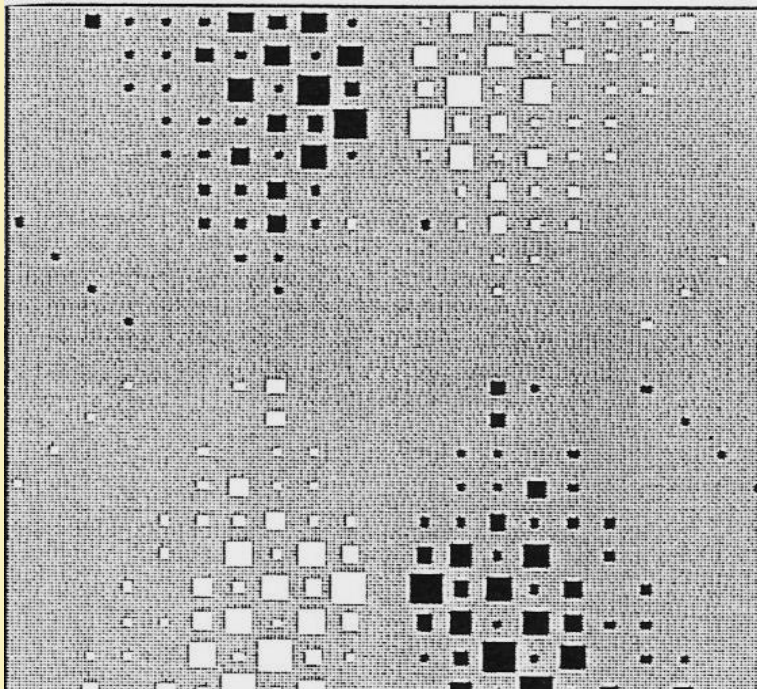
PRZESUNIĘCIE

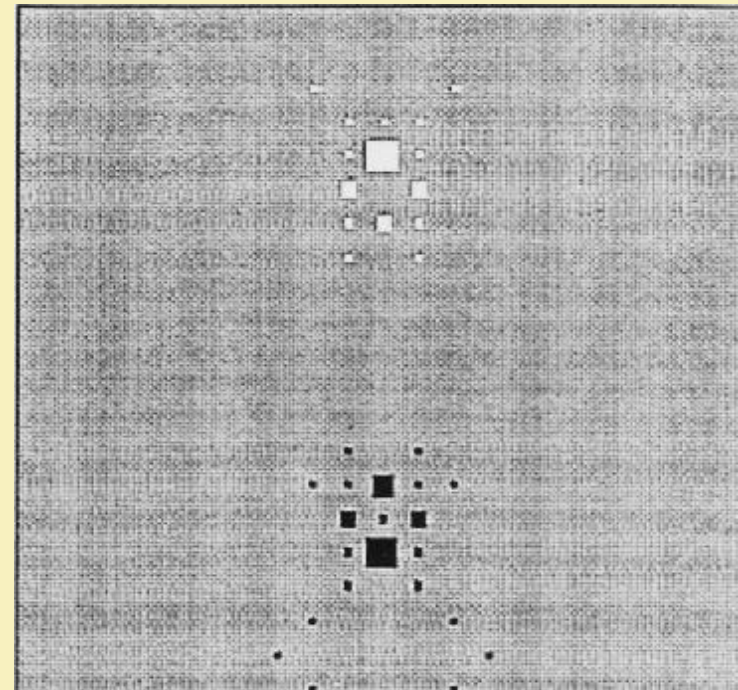
UCZENIE SIECI JEDNOWARSTWOWEJ PRZYKŁAD

WAGI PO NAUCZENIU PRAWIDŁOWYM

KĄT

PRZESUNIĘCIE

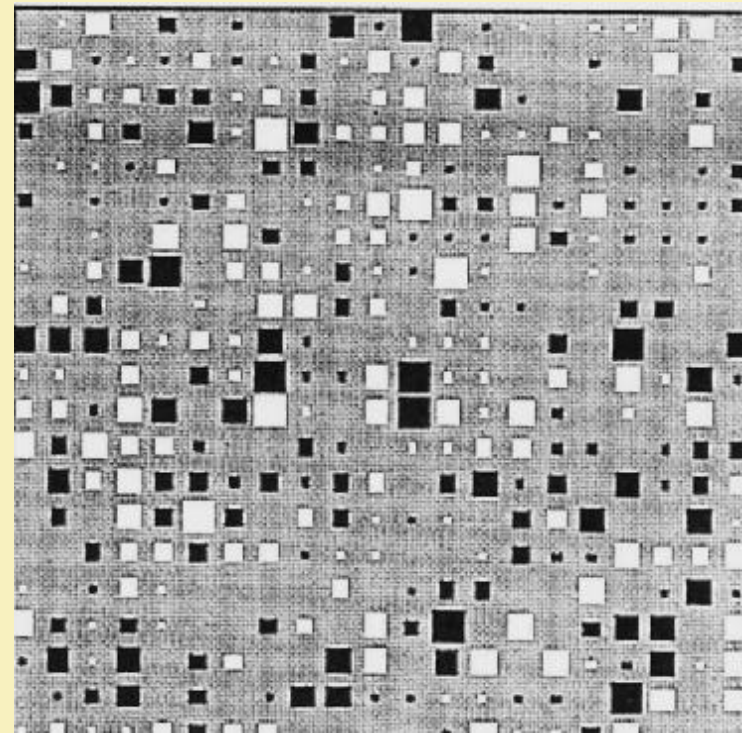
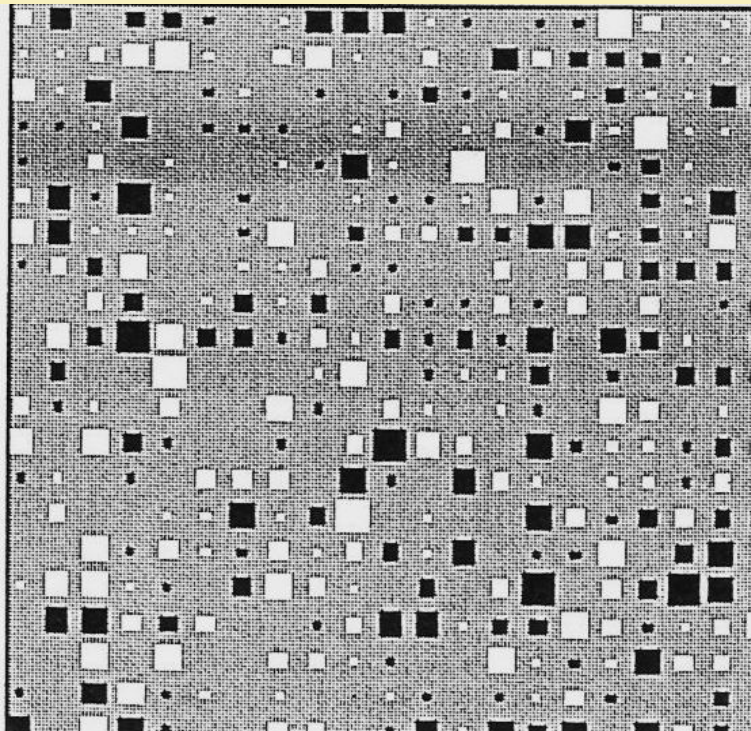

■ - wagi dodatnie

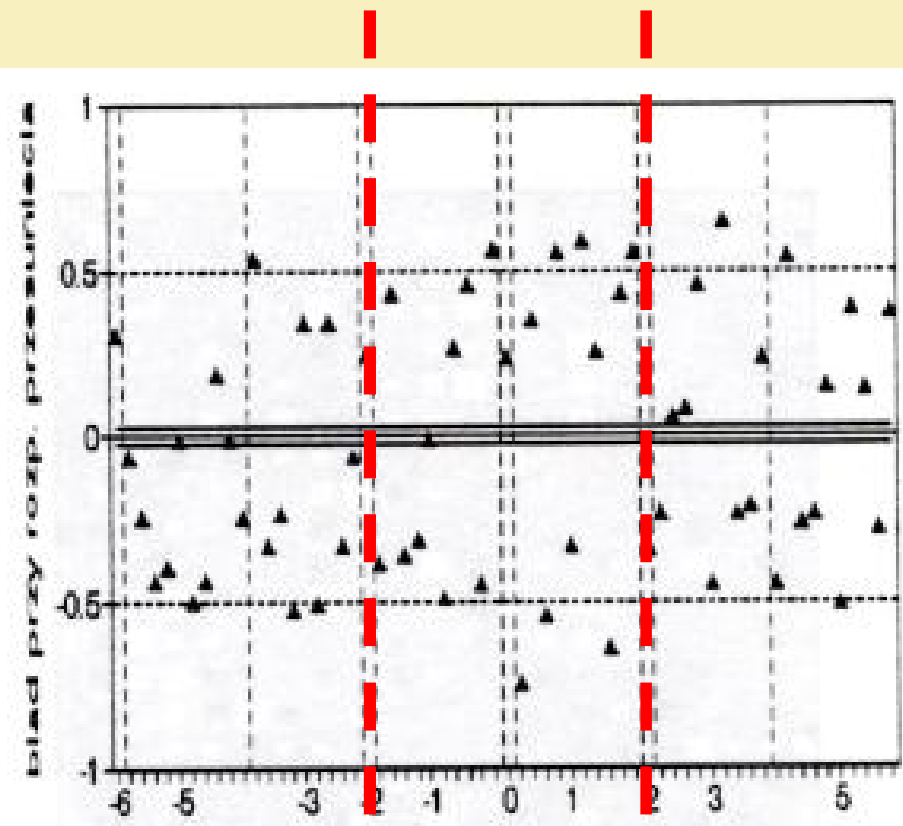
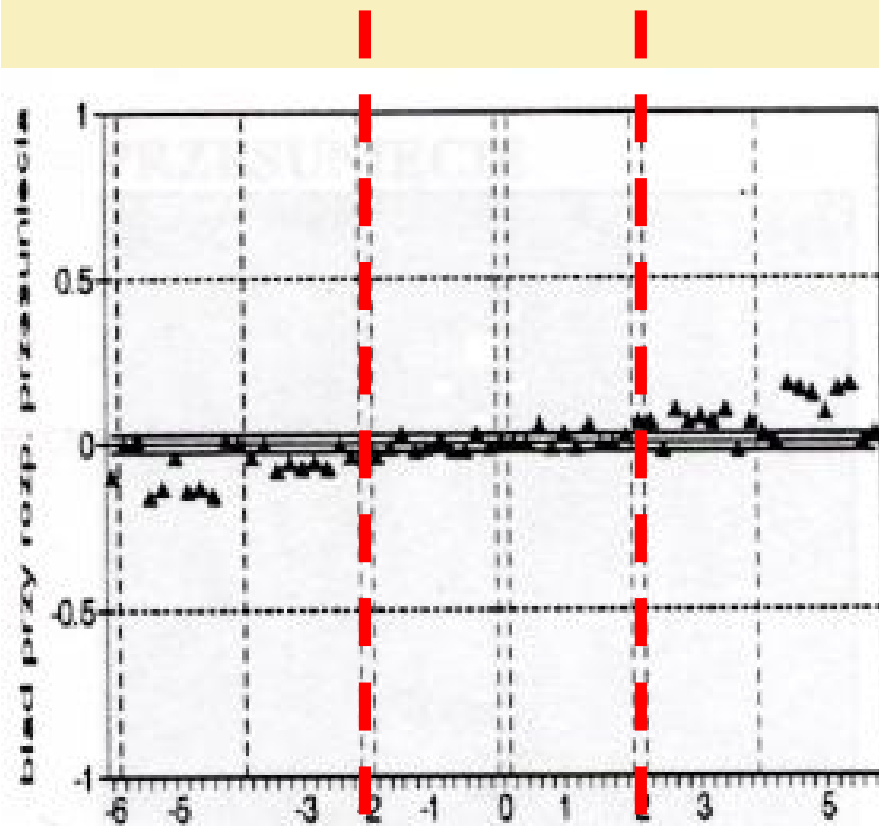
■ - wagi ujemne

UCZENIE SIECI JEDNOWARSTWOWEJ PRZYKŁAD

WAGI PO NAUCZENIU NA PAMIĘĆ
(sieć w sposób idealny rozpoznaje ciąg uczący)

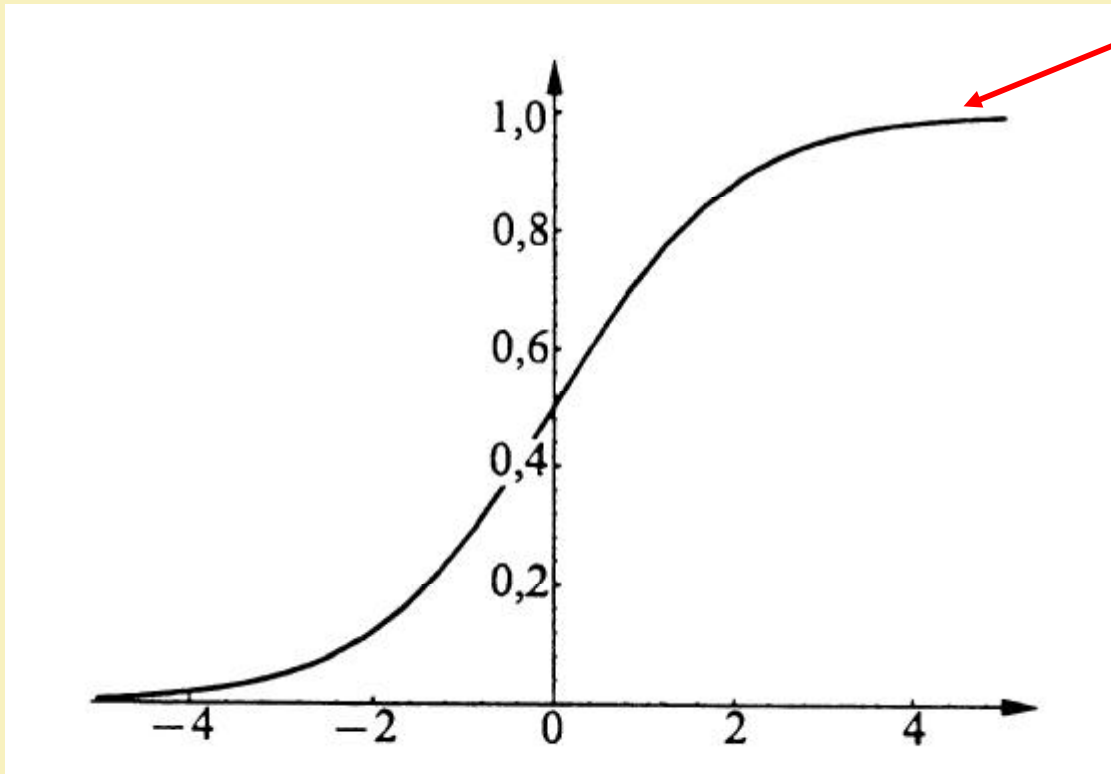
UCZENIE SIECI JEDNOWARSTWOWEJ ROZPOZNANIE PRZY UCZENIU NA PAMIĘĆ

PRZESUNIĘCIE

MOŻLIWE PRZYCZYNY „PARALIŻU” SIECI

Niekorzystny punkt pracy

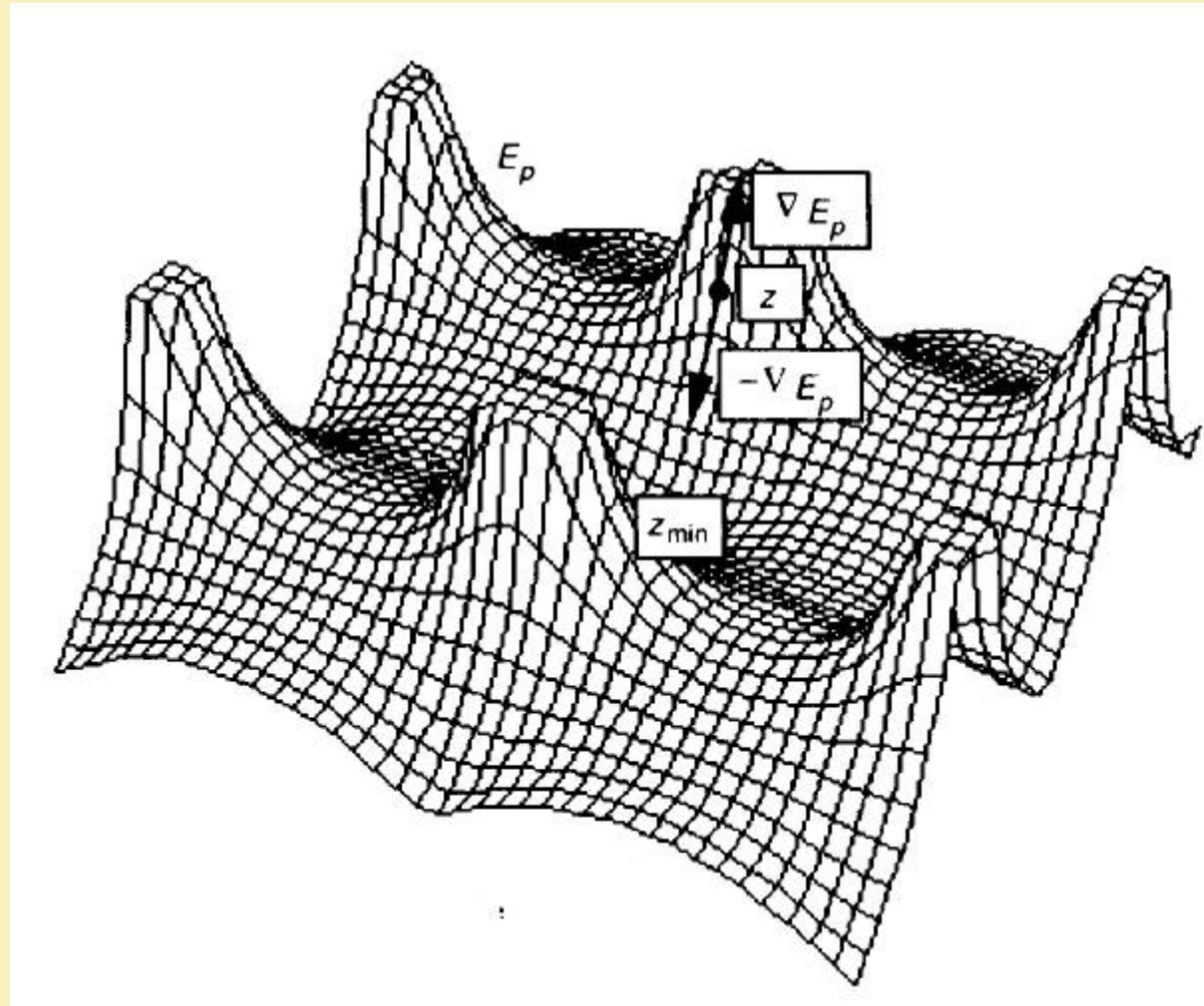

Rozwiązanie:

właściwa
inicjalizacja wag

MINIMA LOKALNE

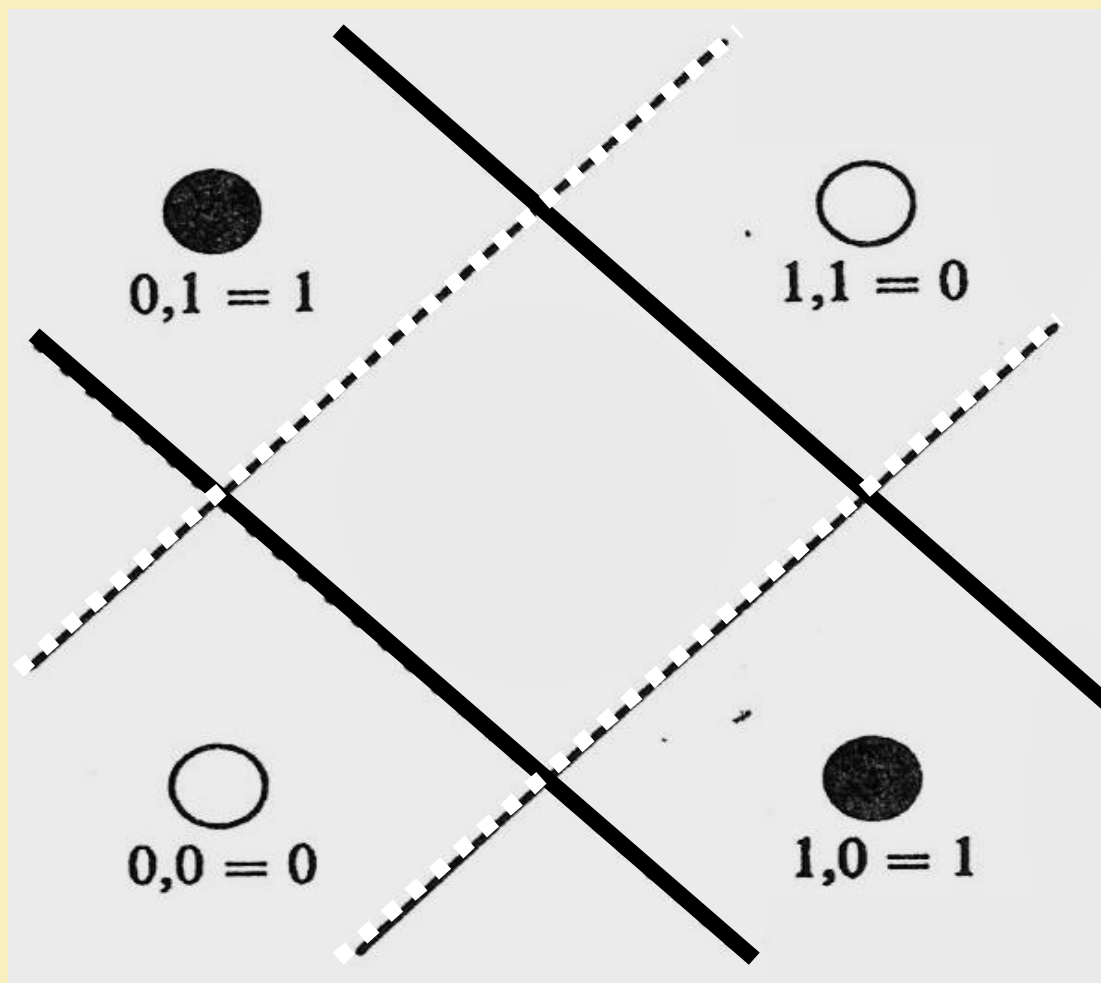
Przykładowy
„krajobraz”
funkcji błędu

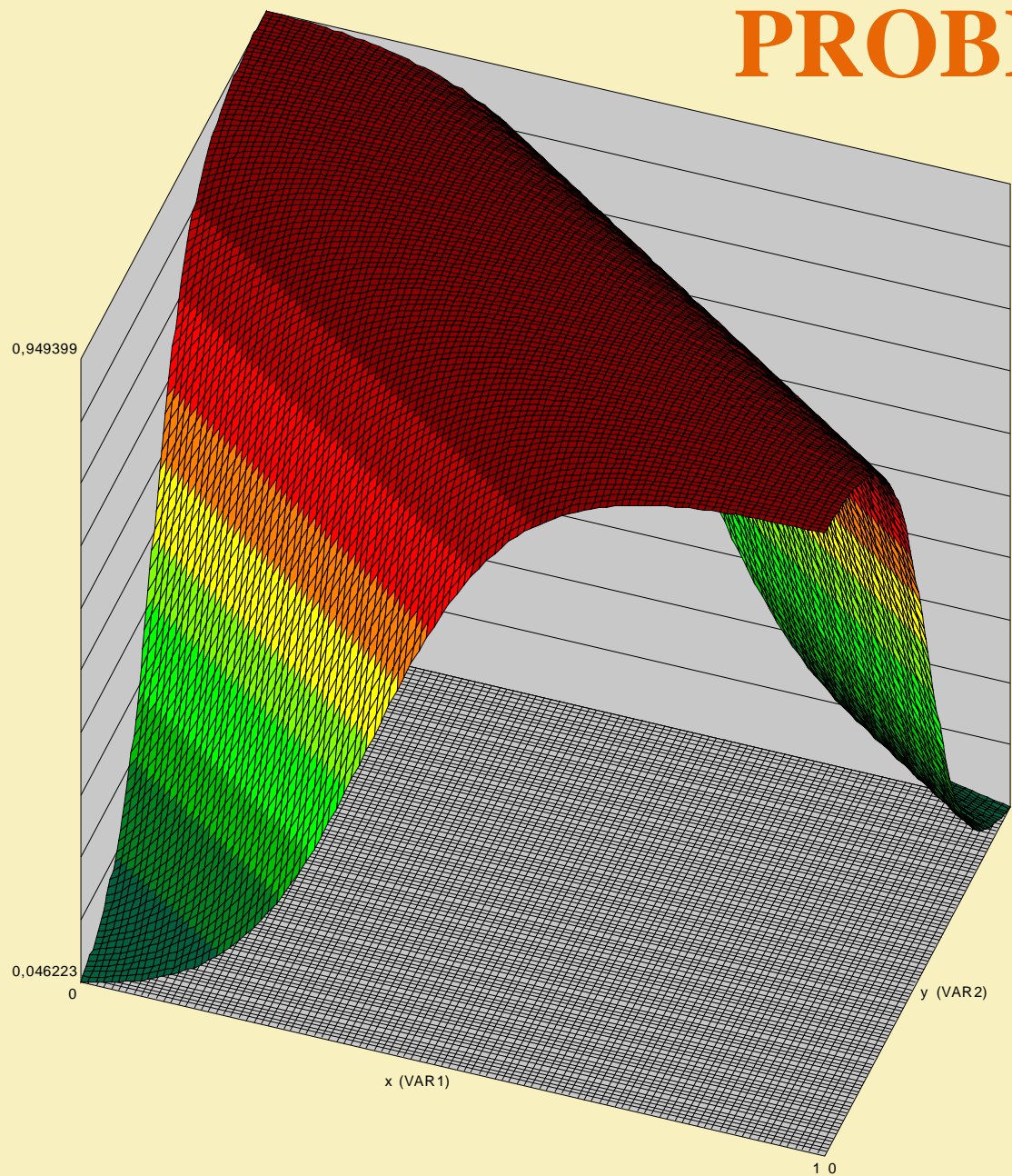
Rozwiązania:

- Wprowadzenie „bezwładności”;
- Metoda symulowanego wyżarzania;

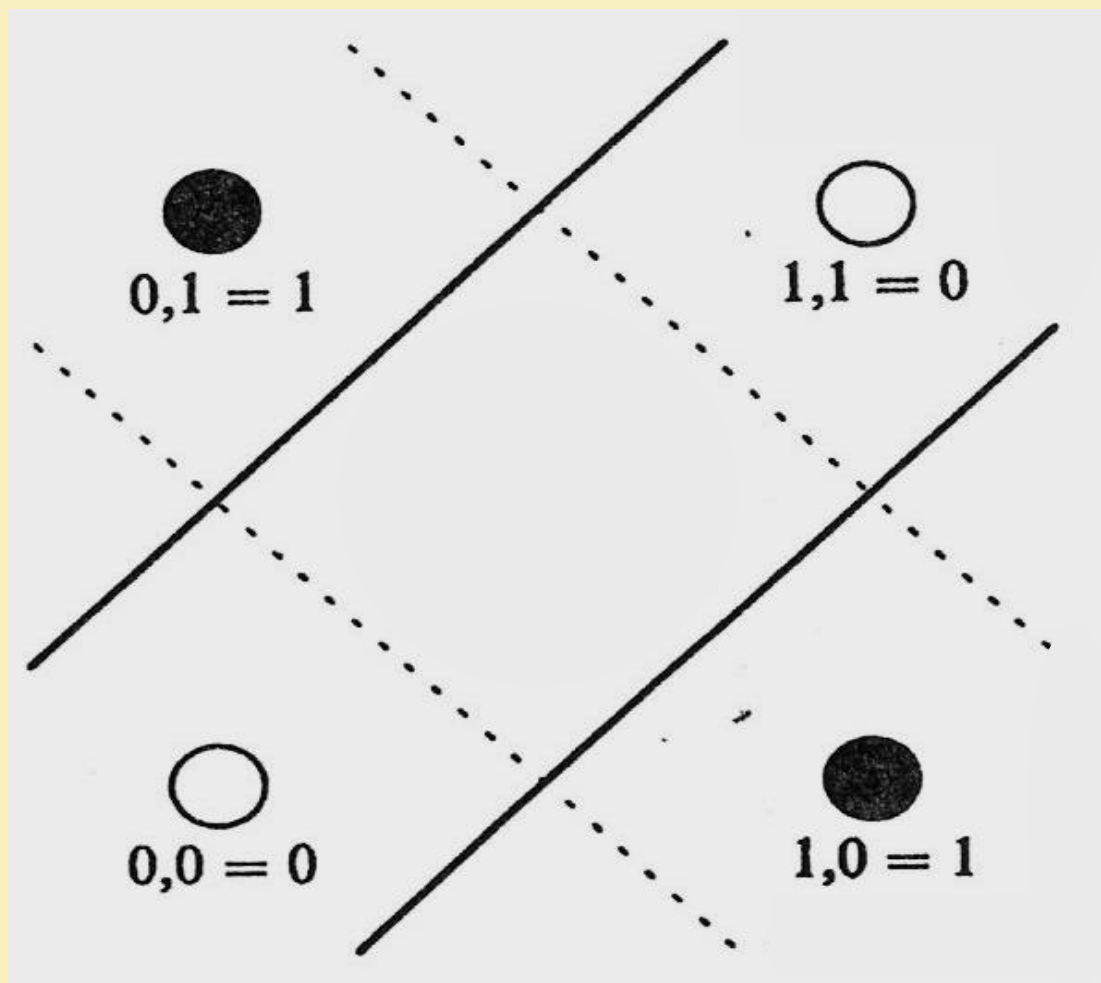
PROBLEM XOR

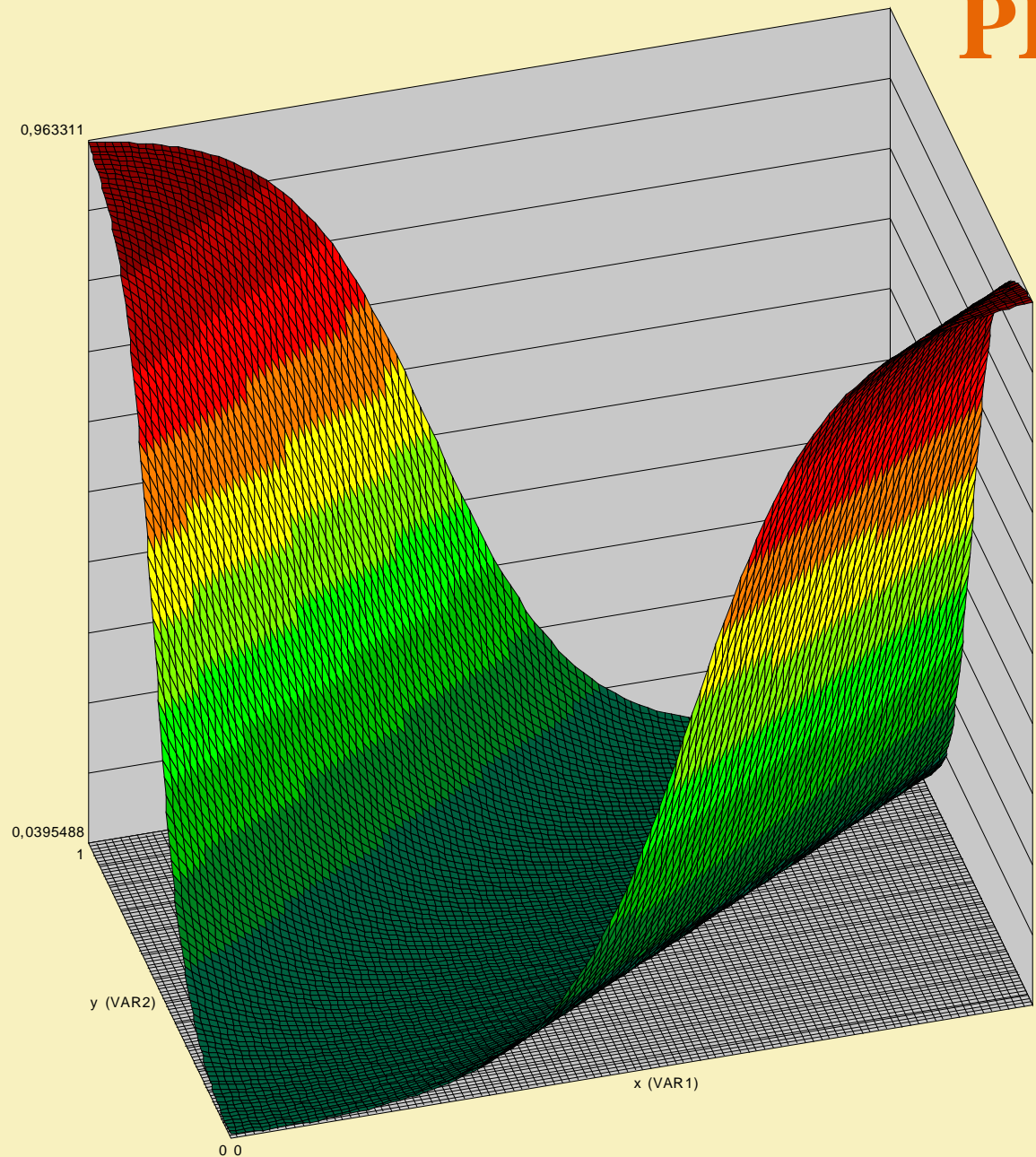
PROBLEM XOR

PROBLEM XOR

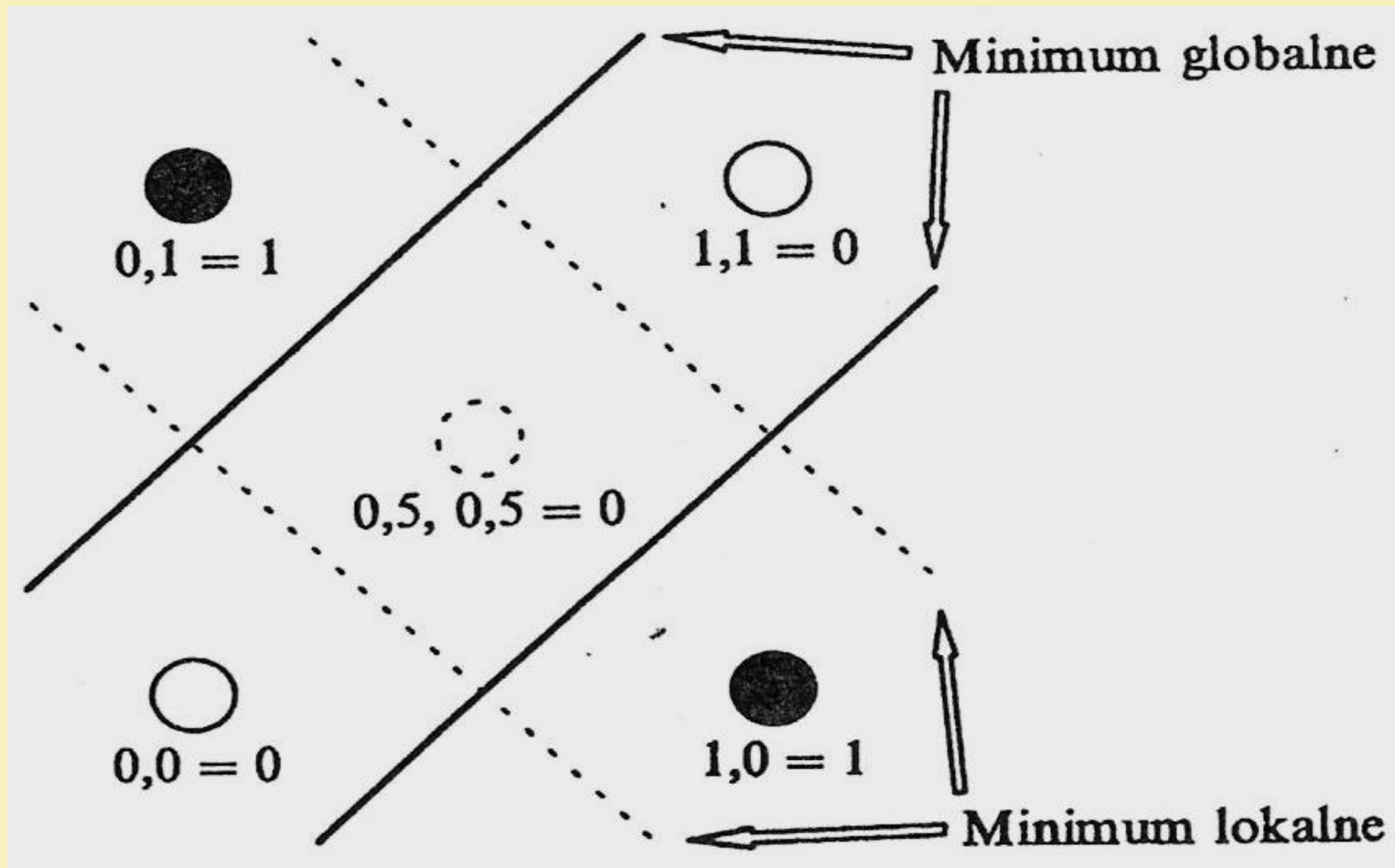

PROBLEM XOR

MINIMA LOKALNE

PROBLEM XOR

PODSTAWOWA MODYFIKACJA ALGORYTMU WSTECZNEJ PROPAGACJI BŁĘDÓW

METODA MOMENTUM

$$w_{ik}^{(m)(j)} = w_{ik}^{(m)(j)} + \eta_1 \delta_k^{(m)(j)} x_i^{(m)(j)} + \eta_2 \Delta w_{ik}^{(m)(j-1)}$$

gdzie:

- η_1 - współczynnik szybkiego uczenia (learning rate)
- η_2 - współczynnik momentum (bezwładność uczenia)
- $\Delta w_{ik}^{(m)(j-1)}$ - zmiana wagi z poprzedniego kroku

$$w_{ij}^{(k)}(n+1) = w_{ij}^{(k)}(n) + \eta_1 \delta_i^{(k)}(n) x_j^{(k)} + \eta_2 [w_{ij}^{(k)}(n) - w_{ij}^{(k)}(n-1)]$$

ODRĘCZNA NOTATKA PROF. TADEUSIEWICZA

Współczynnik η_2 (momentum) jest
miarą bezwładności procesu uczenia,
chroniąca algorytm przed niestabilnym
działaniem w warunkach silnie nie
monotonnej charakterystyki hiper-
powierzchni błęda. W związku z tym
wzrost wartości tego współczynnika
prowadzi do wyglądania lokalnych
osygłacji zmian współczynnika wagowych
i zwiększa prawdopodobieństwo
osiągnięcia globalnego minimum
funkcji błęda mimo obecności
~~lokalnych~~^{poziomych} atraktorów w formie
dłubnych ale głębokich minimum
lokalnych tej funkcji.

Modyfikacja algorytmu wstecznej propagacji błędów (1)

METODA MOMENTUM

$$w_{ij}^{(k)}(n+1) = w_{ij}^{(k)}(n) + \eta_1 \delta_i^{(k)}(n) x_j^{(k)} + \eta_2 [w_{ij}^{(k)}(n) - w_{ij}^{(k)}(n-1)]$$

INNA WERSJA METODY MOMENTUM

$$w_{ij}^{(k)}(n+1) = w_{ij}^{(k)}(n) + (1 - \eta) \delta_i^{(k)}(n) x_j^{(k)} + \eta [w_{ij}^{(k)}(n) - w_{ij}^{(k)}(n-1)]$$

KOREKTA WAG W DWÓCH ETAPACH

$$w_{ij}^{(k)}(n+1) = w_{ij}^{(k)}(n) + \eta_1 \delta_i^{(k)}(n) x_j^{(k)}$$

$$w_{ij}^{(k)}(n+2) = w_{ij}^{(k)}(n+1) + \eta_2 [w_{ij}^{(k)}(n+1) - w_{ij}^{(k)}(n-1)]$$

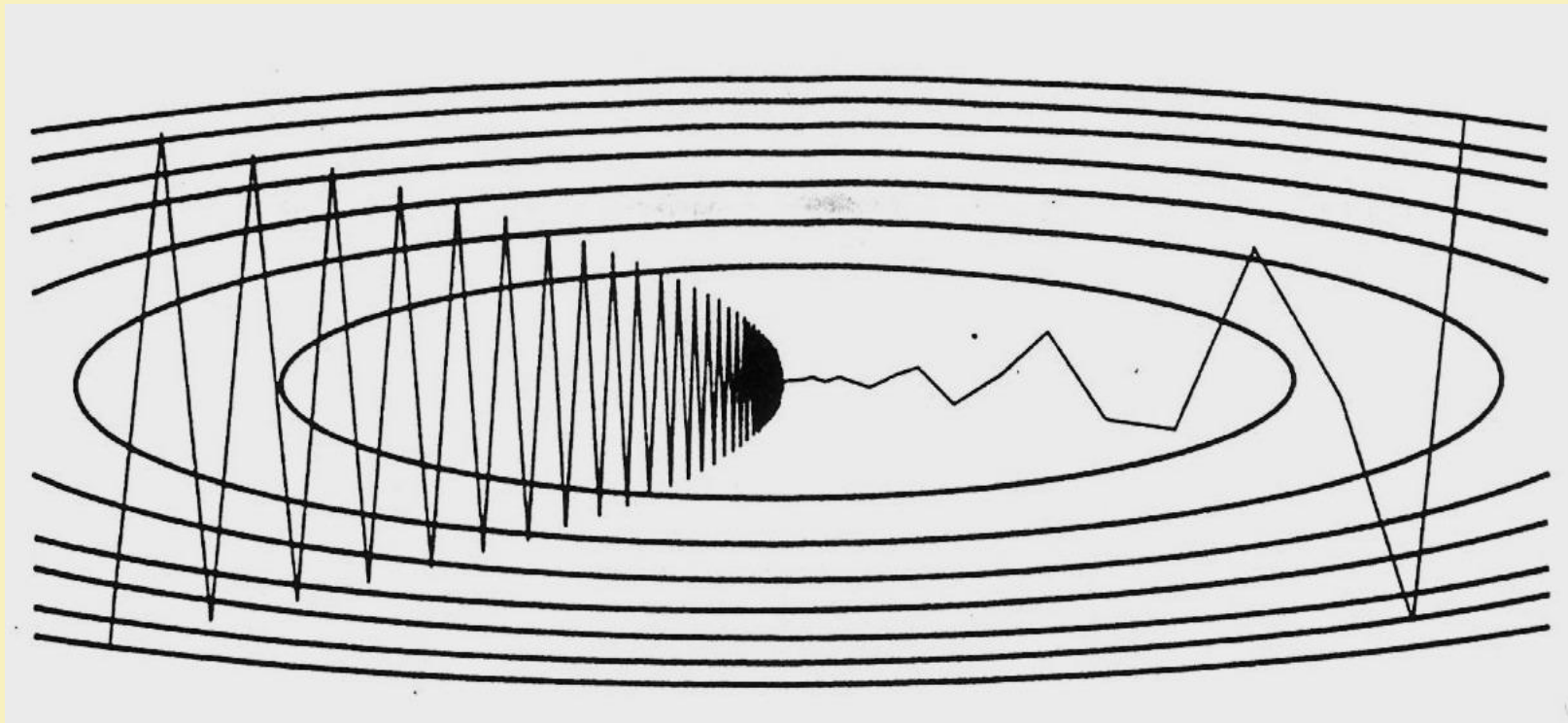
BACKPROPAGATION WSPÓŁCZYNNIKI UCZENIA

Poniższa tablica podsumowuje liczbę kroków dla różnych wartości: η_1 η_2

Metoda propagacji wstecznej	momentum h_2	szybkość uczenia h_1	LICZBA EPOK
Bez momentu	0,0	0,5	10 367
Z momentem	0,5	0,5	5 180
	0,9	0,5	1 007
	0,9	0,05	10 339

METODA MOMENTUM

**Kolejne kroki przy minimalizacji funkcji
metodą gradientową bez i z momentum.**

METODY ZE ZMIENNYMI WSPÓŁCZYNNIKAMI

Optymalne wartości współczynnika uczenia mogą być różne dla różnych iteracji. Są one zależne od hiperpowierzchni funkcji błędu w przestrzeni wag i od punktu trajektorii, w której aktualnie znajduje się sieć poruszając się po tej hiperpowierzchni.

METODY ZE ZMIENNYMI WSPÓŁCZYNNIKAMI

Zależność współczynnika uczenia od kształtu powierzchni funkcji błędu.

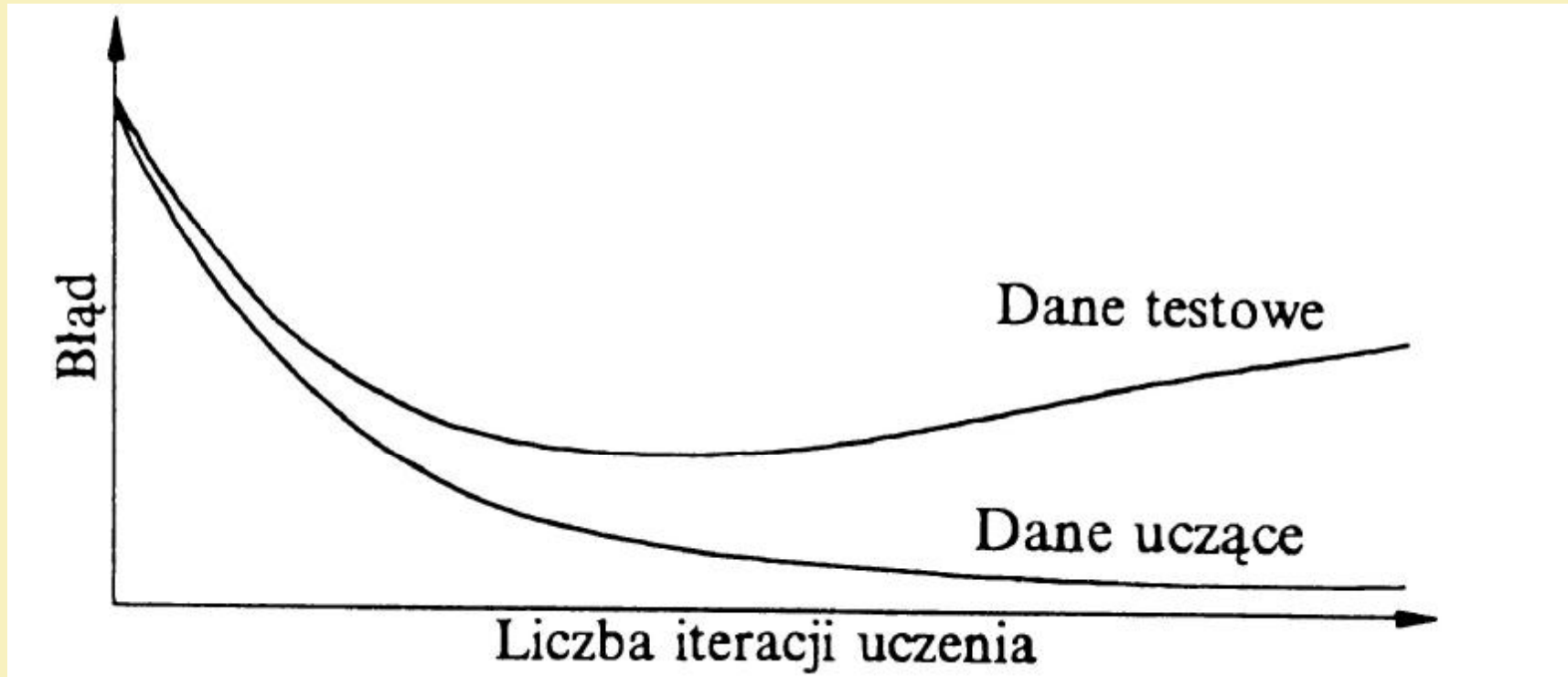
Ukształtowanie powierzchni	Wartość korzystna	Wartość niekorzystna
płaskowyż	<i>duża</i> efekt: większe poprawki wag powodują szybsze przesuwanie w kierunku minimum	<i>mała</i> efekt: niewielkie zmiany wag w poszczególnych krokach, wolny przebieg procesu minimalizacji
wąwóz	<i>mała</i> efekt: trajektoria będzie przebiegać w dół dokładnie po linii najszybszego spadku	<i>duża</i> efekt: możliwe oscylacje trajektorii pomiędzy jedną, a drugą ścianą wąwozu

METODY ZE ZMIENNYMI WSPÓŁCZYNNIKAMI

Zależność współczynnika momentu od kształtu powierzchni funkcji błędu.

Ukształtowanie powierzchni	Wartość korzystna	Wartość niekorzystna
plaskowyz	<i>stosunkowo duża</i> efekt: nadanie procesowi minimalizacji dodatkowego „pędu”, zwiększenie efektywnego tempa uczenia	<i>mała</i> efekt: jedynie znikomy wpływ na poprawę efektywnego tempa uczenia
wawóz	<i>niewielka</i> efekt: tłumienie oscylacji — rola filtru LP dla zmian składowych gradientu	<i>zbyt duża</i> efekt: odejście trajektorii zbyt daleko od linii najszybszego spadku, możliwy wzrost funkcji błędu w kolejnych krokach

PRZETRENOWANIE SIECI

Rozwiązanie:

**wprowadzenie zbioru walidacyjnego
(oprócz zbioru uczącego i testowego)**

PROSTY PRZYKŁAD BAŁWANKI

Dźwięk

głośno

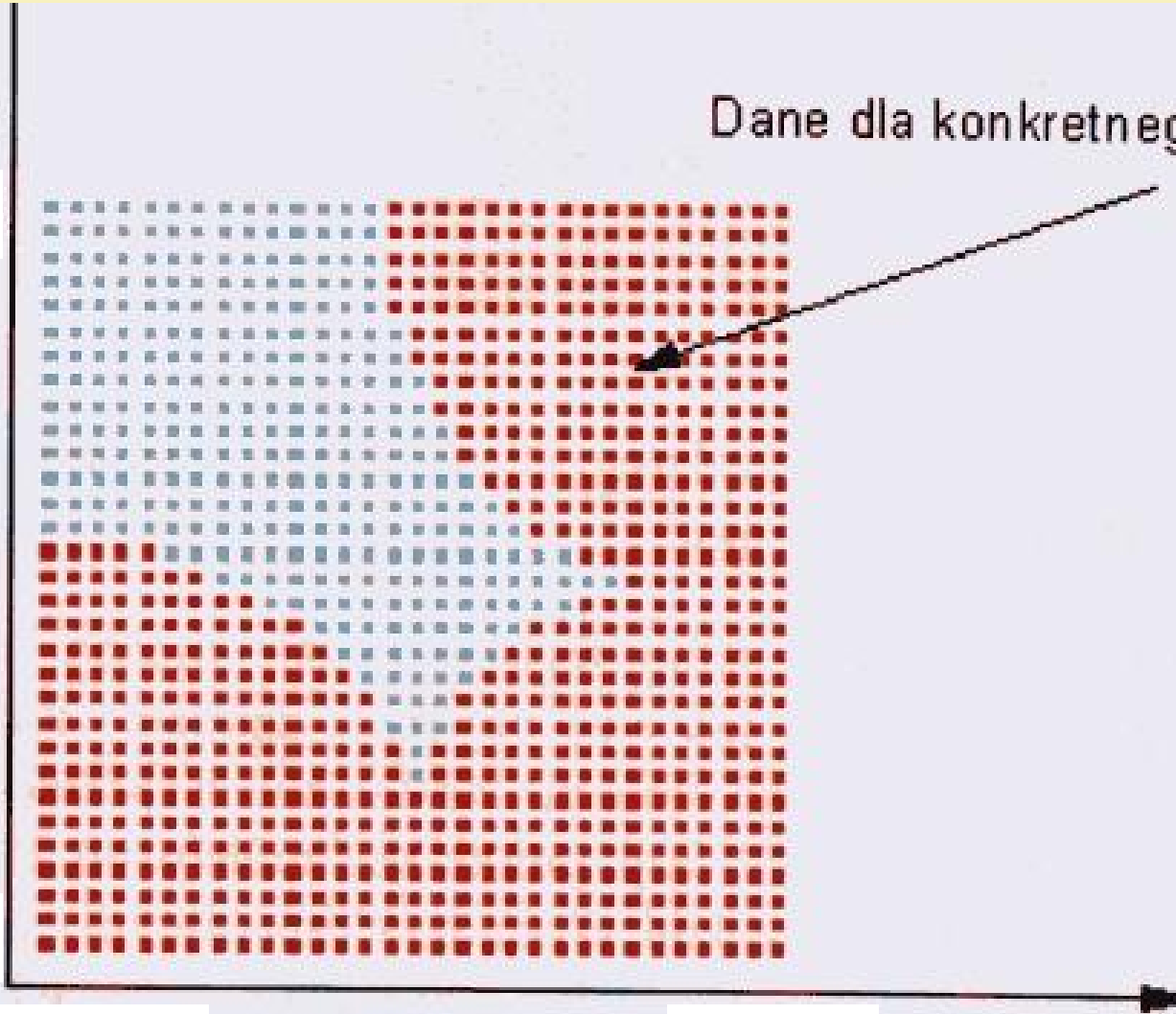
Dane dla konkretnego środowiska

cicho

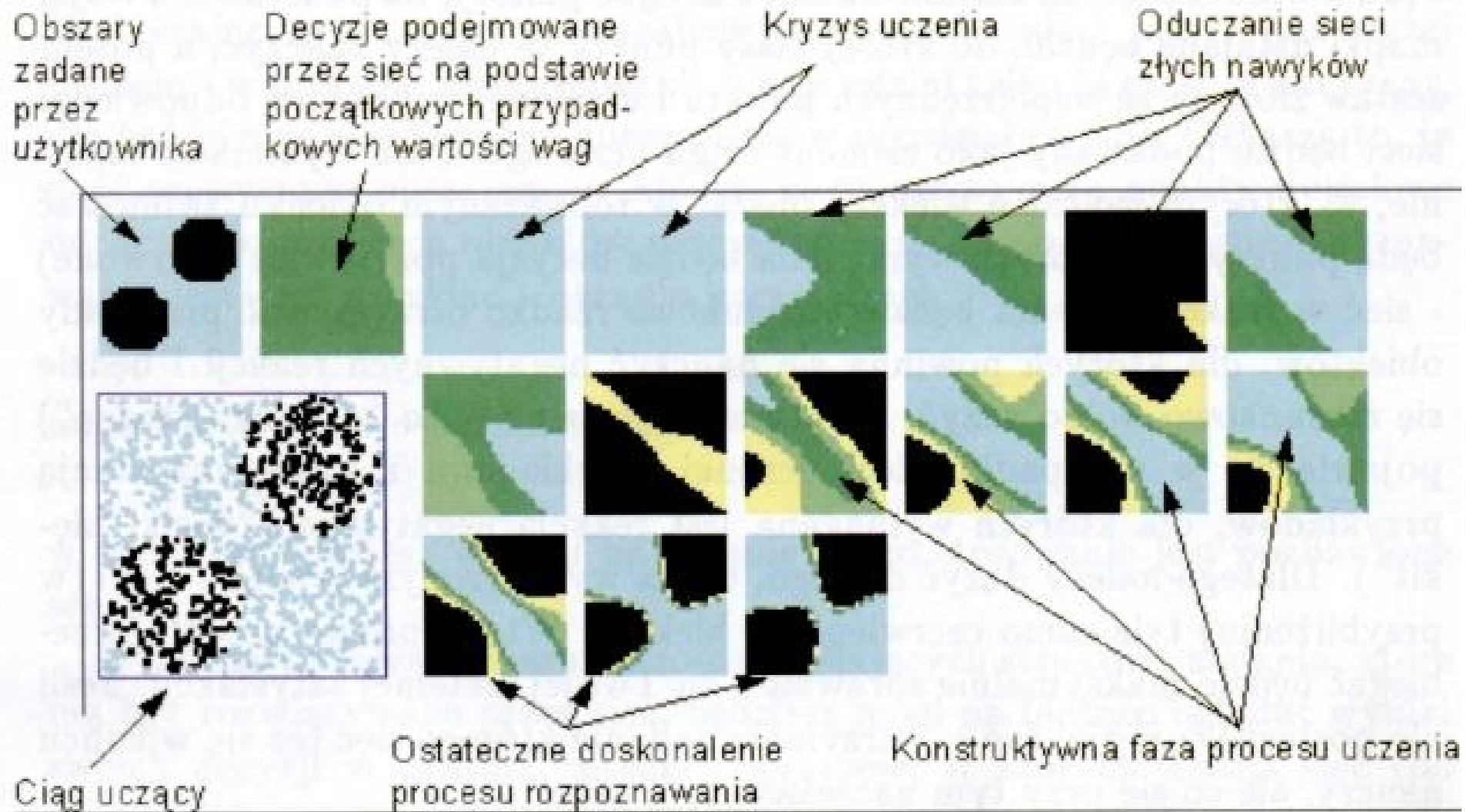
ciemno

jasno

Światło

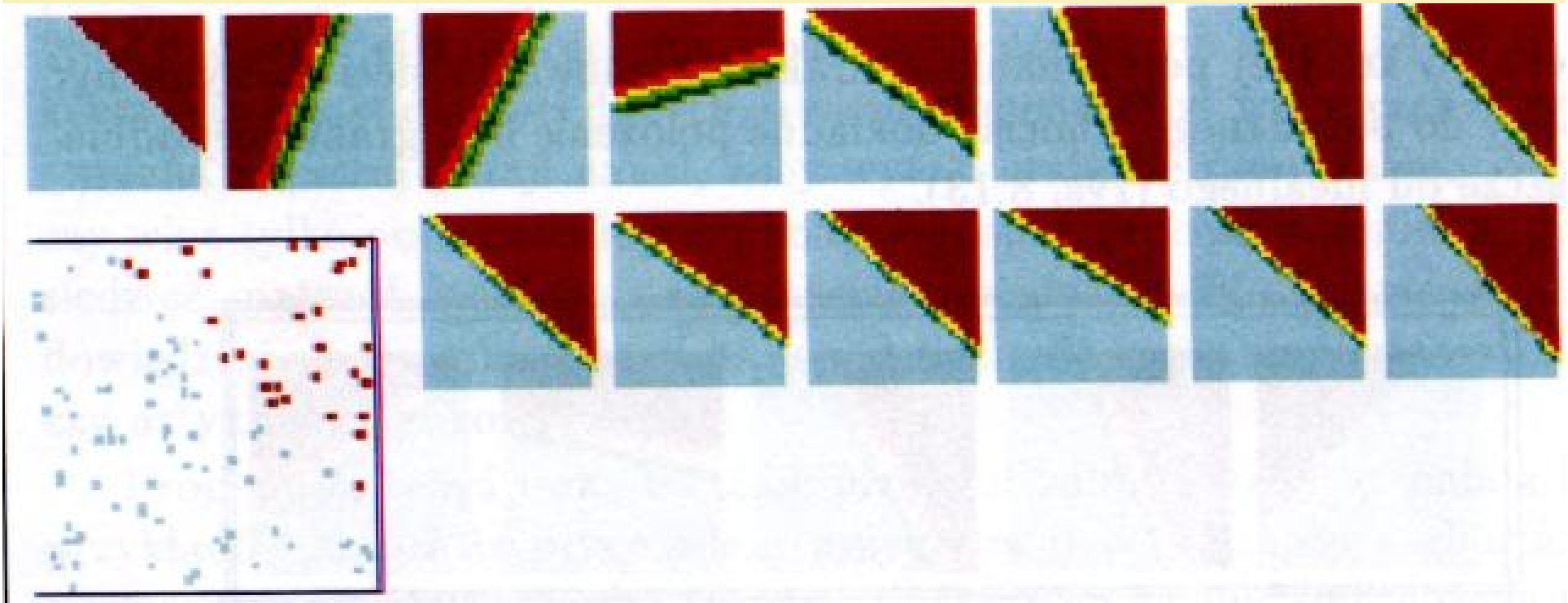

OPIS UCZENIA SIECI

SIEĆ JEDNOWARSTWOWA

PROSTE ZADANIE

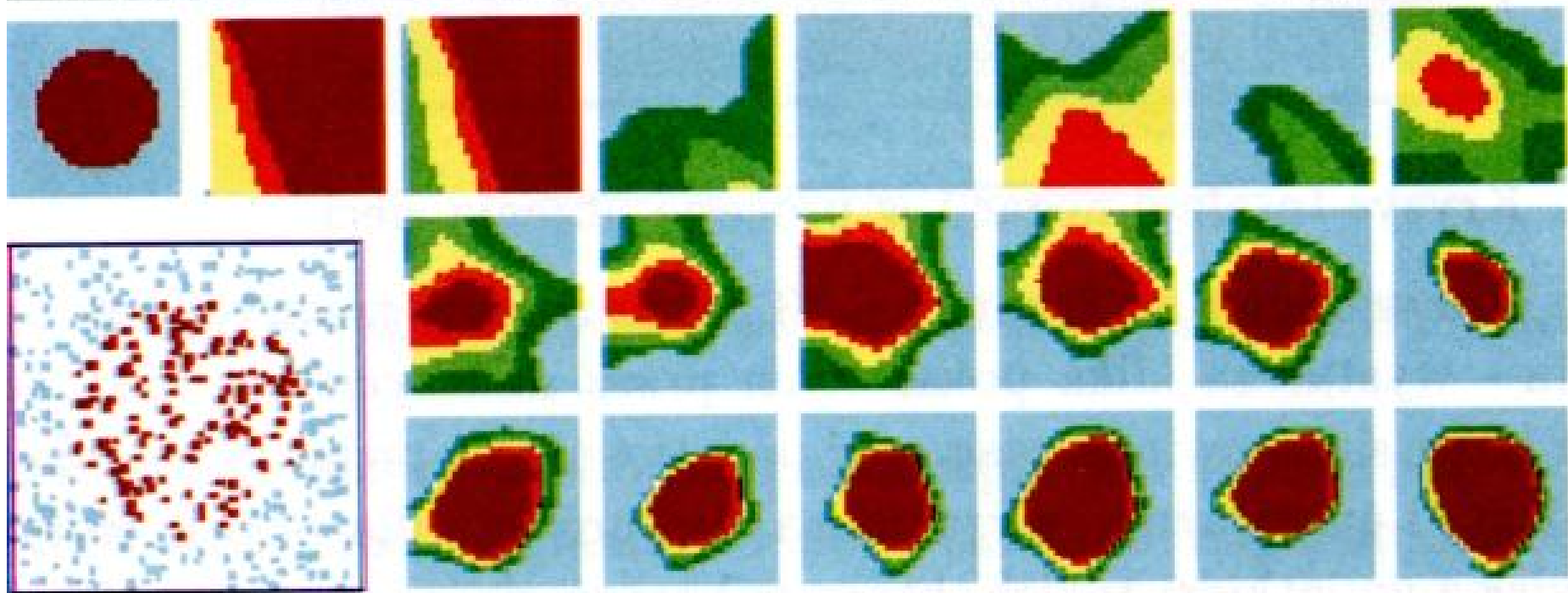
SIEĆ JEDNOWARSTWOWA

TRUDNE ZADANIE

SIEĆ DWUWARSTWOWA

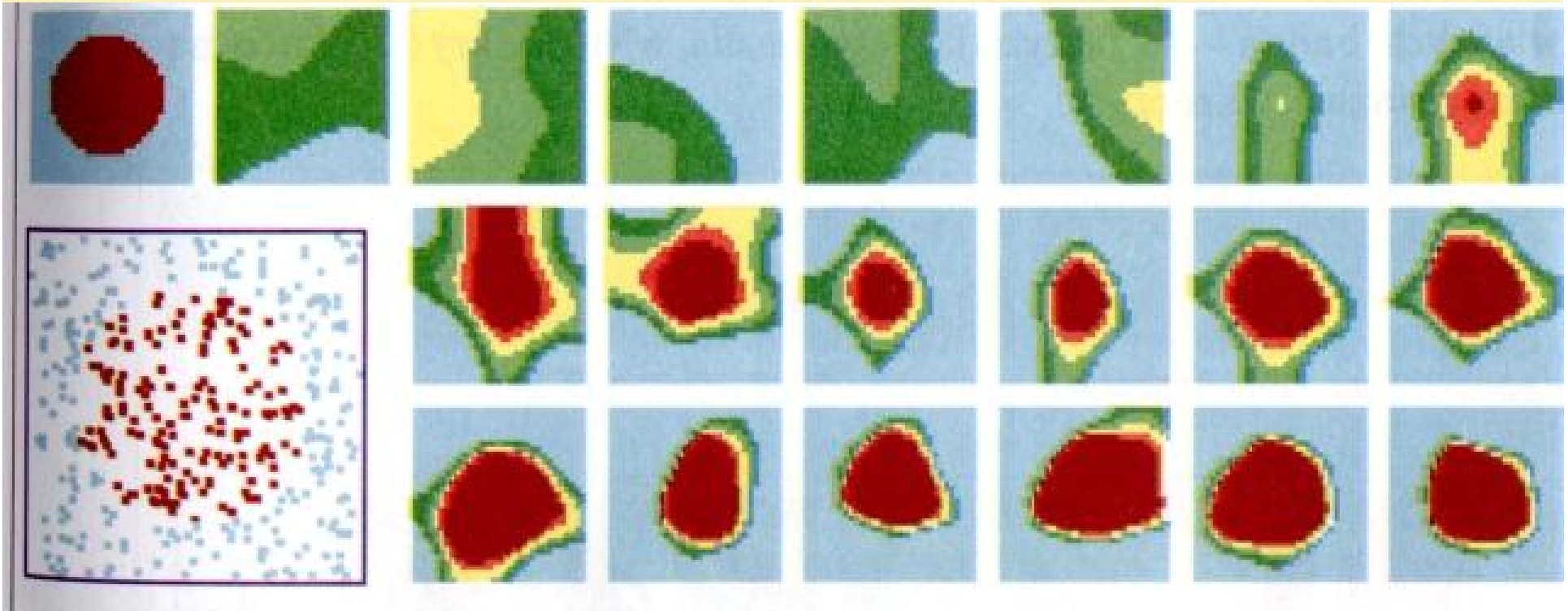
TRUDNE ZADANIE

SIEĆ ENTUZJASTYCZNA !!!

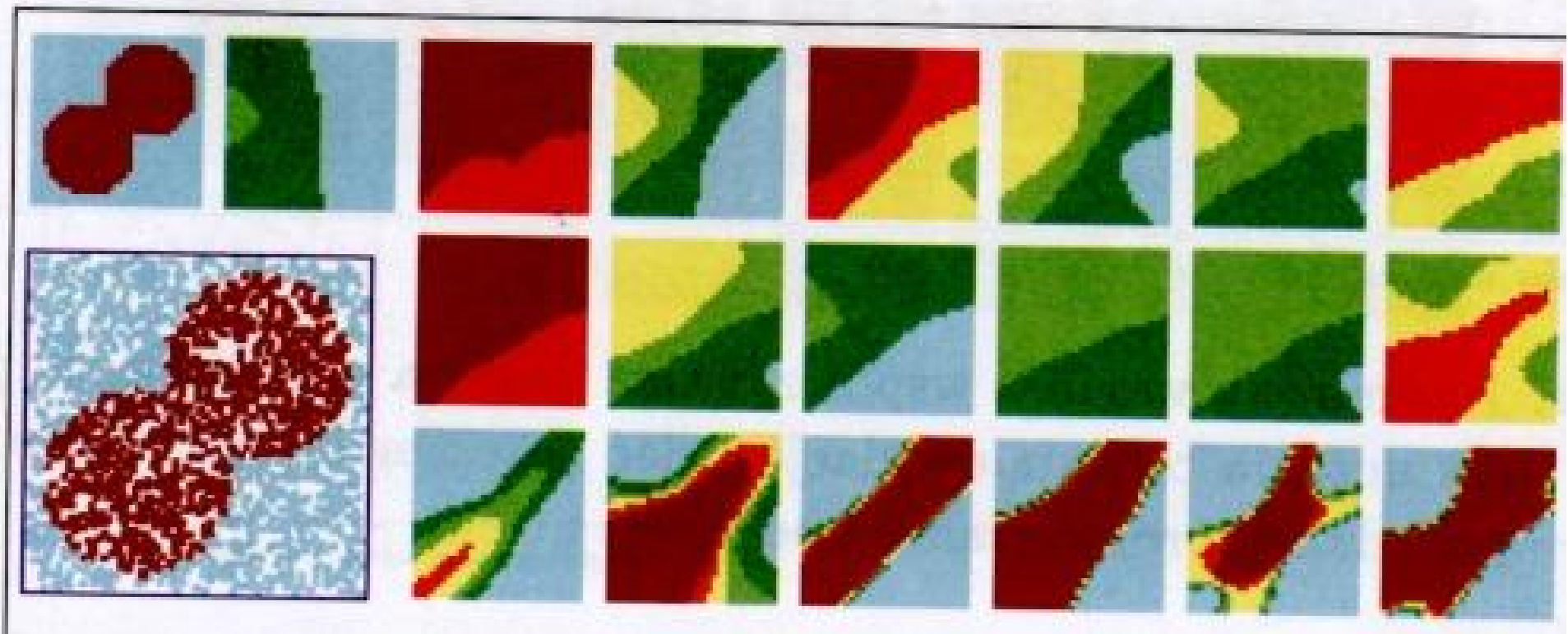
SIEĆ DWUWARSTWOWA

TRUDNE ZADANIE

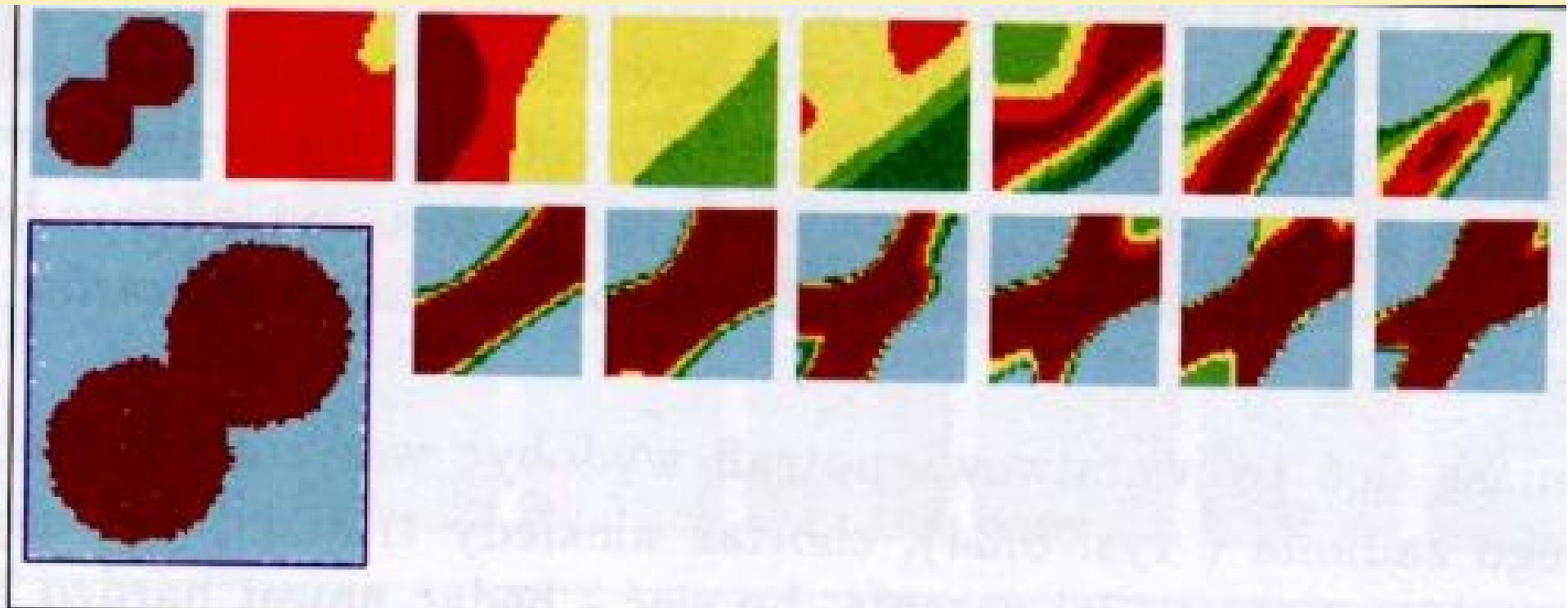

SIEĆ MELANCHOLIJNA !!!

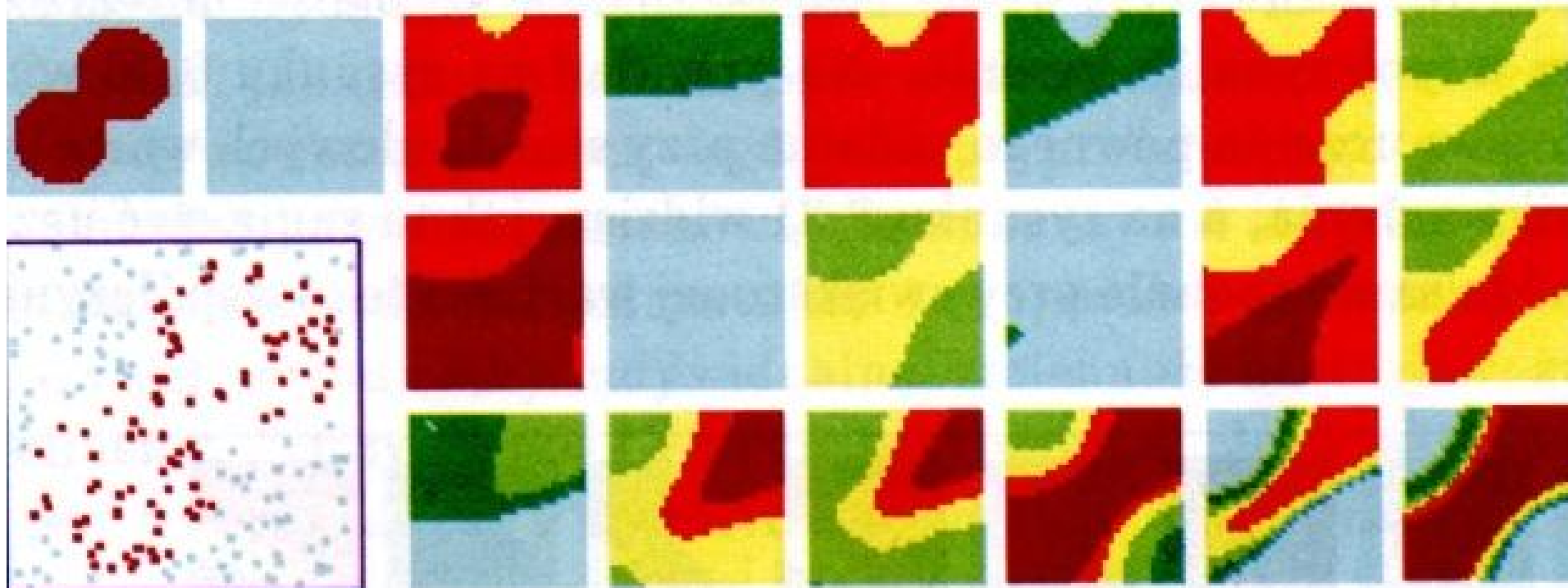
STANDARDOWY WSPÓŁCZYNNIK UCZENIA

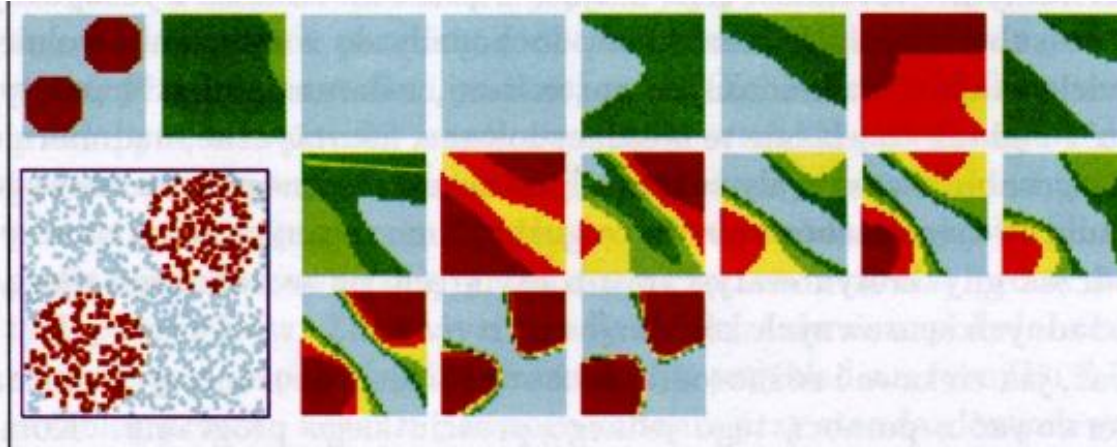
ZWIĘKSZONY WSPÓŁCZYNNIK SZYBKOŚCI UCZENIA

NADMIERNIE DUŻY WSPÓŁCZYNNIK SZYBKOŚCI UCZENIA

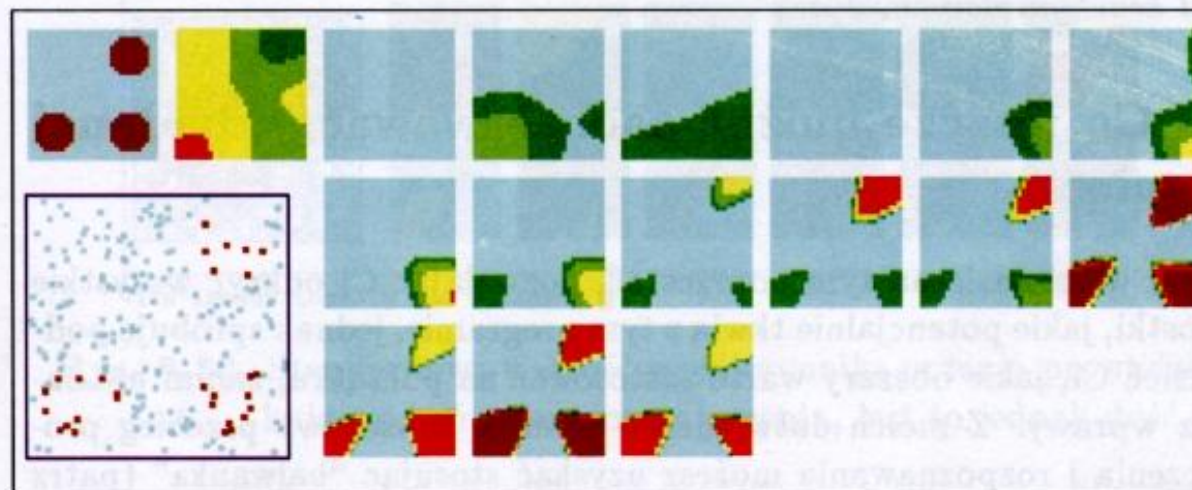

SIEĆ DWUWARSTWOWA

Ile kroków uczenia mam wykonać? ■

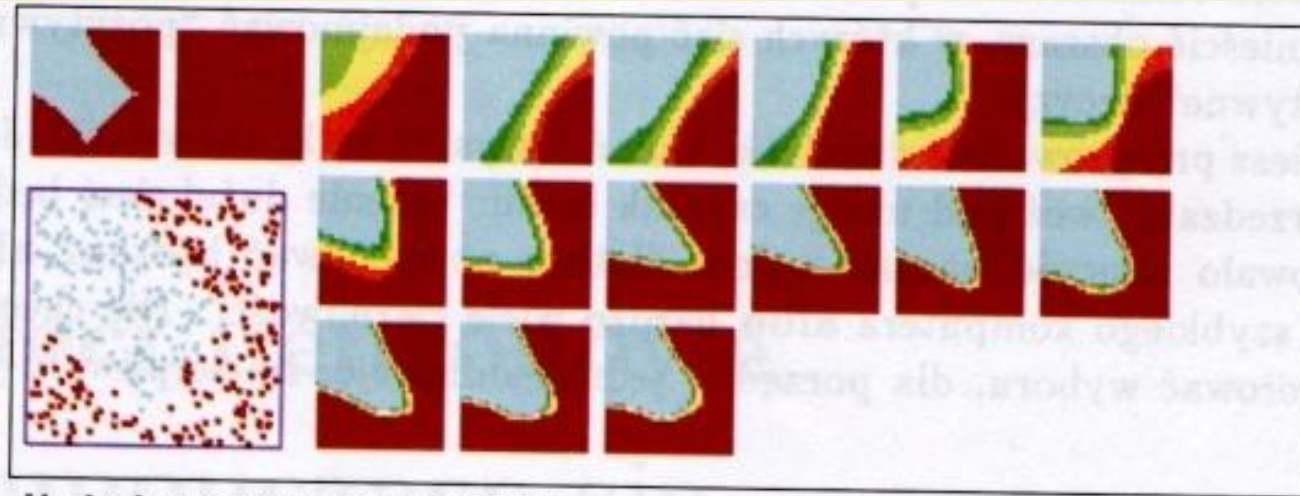
Rys. 8.28. Przykład zadania, które nie każda dwuwarstwowa sieć zdoła rozwiązać

Ile kroków uczenia mam wykonać? ■

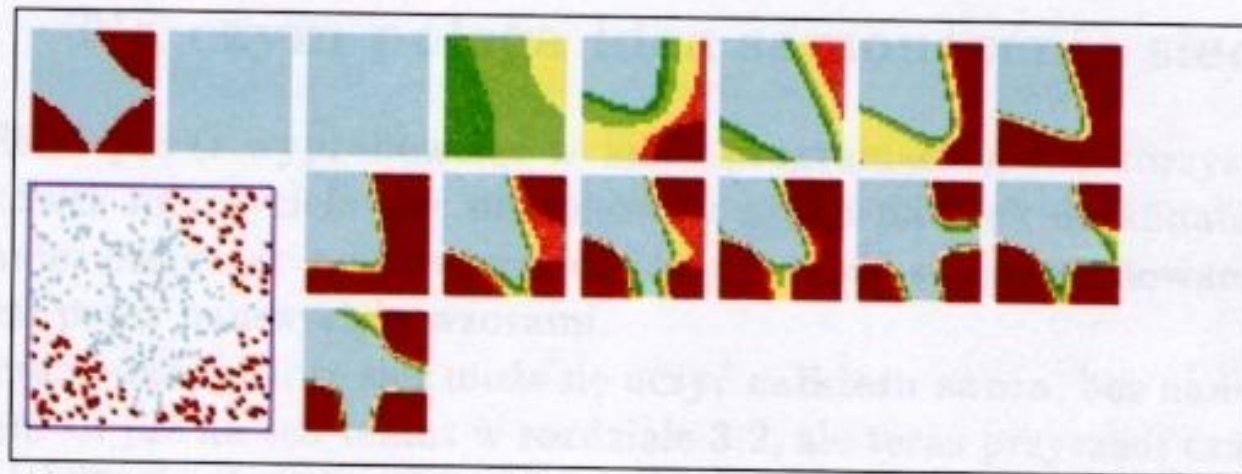
Rys. 8.29. Zadanie o dużym stopniu trudności wyłącznie dla trójwarstwowej sieci

SIE TRÓJWARSTWOWA

Ile kroków uczenia nam wykonać? ■

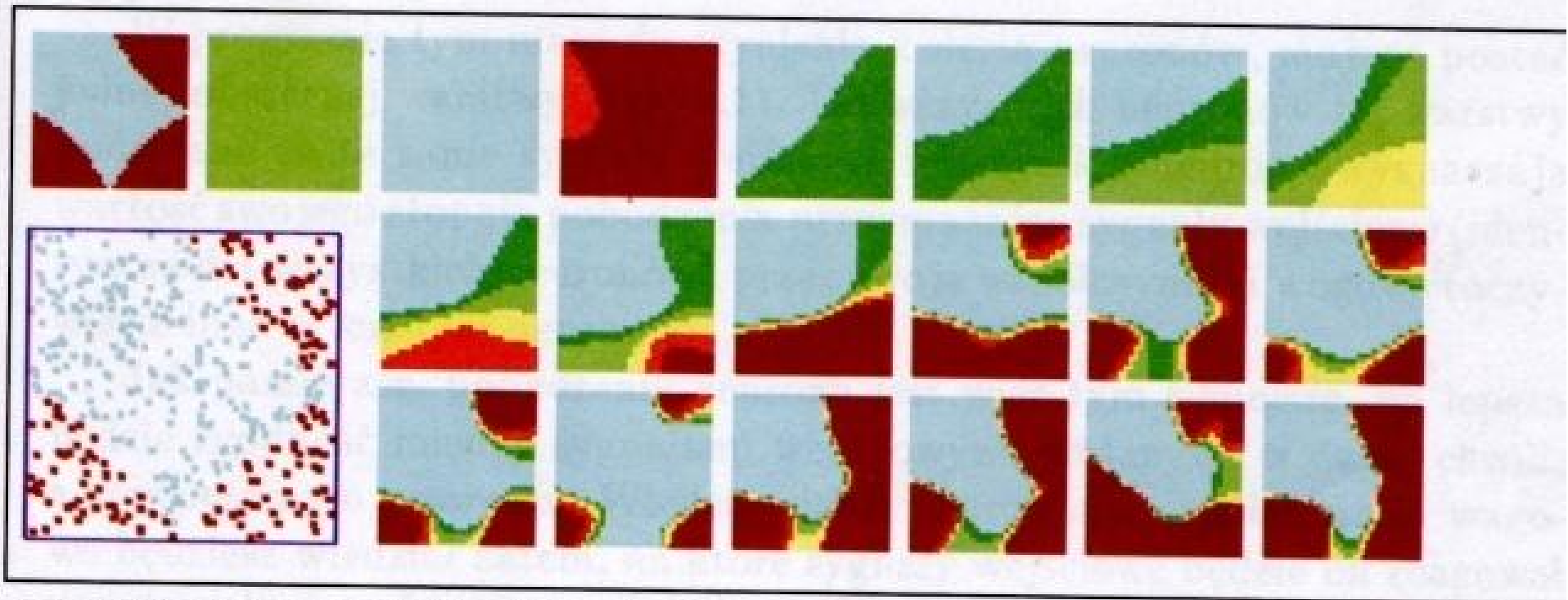
Rys. 8.33. Słabe dopasowanie obszarów w przypadku sieci dwuwymiarowej

Ile kroków uczenia nam wykonać? ■

Rys. 8.34. Poprawne i szybkie rozwiązanie trudnego zadania przy użyciu sieci trójwarstwowej

SIEĆ TRÓJWARSTWOWA

Ile kroków uczenia nam wykonać? ■

Rys. 8.35. Znamiona niestabilności uczenia pojawiające się w sieci trójwarstwowej